

Revolverašev dug

G. F. Unger:

REVOLVERAŠEV DUG

G. F. Unger: **REVOLVERAŠEV DUG**
Naslov originala: CANNONS REVOLVERSCHULD
Copyright: Bastei – Verlag, Gustav H. Lübb, Bergisch Gladbach
Recenzija: Mladen Stary, književnik
Prijevod: Sonja Budak
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

•Laso• – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdavanja NIŠP •Vjesnik• Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG •Vjesnik• Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Zagreb 1978.
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 364.- d ili 327,60 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 182.- d ili 163,80 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-42 •Vjesnik• s oznakom za •Laso•.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za •Vjesnik•

EKONOMSKA PROPAGANDA: •Vjesnik• Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Nedvojbeno, nisam bio ono što ljudi podrazumijevaju pod izrazom »ozbiljan čovjek«. To bijaše razlog što sam se često našao u neugodnom položaju za što je bila kriva moja lakomislenost. Ali tada, godine 1870, kad sam prolazio krajem između Carrizosa i rijeke Pecos, moj je položaj bio bezizlazan.

Prije tri dana, prilikom bijega, ostadoh bez konja. A kakve izgleda ima pješak u toj proklesoj zemlji, pogotovu ako ga progone Apaši? Baš nikakve. Tada je nalik grudi snijega u žarkom paklu.

Ponestalo mi je i municije. Ako me Apaši stignu, moći ću se braniti samo nožem. A za to sam preslab.

Kad je zanoćalo, nisam mogao produžiti, pa sam se sakrio pod grmlje, nadajući se da me Apaši neće pronaći. Morao sam se odmoriti. Premoren neprekidno sam se spoticao i o najmanje neravnine.

Nisam bio gladan, taj je osjećaj već prošao, ali žedao sam strašno jer je danju vladala nesnosna vrućina.

Put je bio prašan, a nisam smio ni načas zastati. Tko je ikad imao bilo kakvog posla s Apašima dobro zna kako su ustrajni i žilavi.

Bio sam sretan čak i zato što je nemilosrdnu dnevnu žegu zamijenila noćna svježina. Ali uskoro će

se ta ugodna svježina pretvoriti u ledenu hladnoću. U ovoj zemlji dane u kojima zrak treperi od vrućine, zamjenjuju ledene noći. Međutim, kad doista zahladi neću više biti ovdje.

Noć je bila jasna i svijetla, jer takve su noći u tom dijelu Novog Meksika i Arizone. Zvezdane i obasjane mjesecinom. Vidljivost bijaše velika. Zrak je bio proziran, a sjene znatno dublje od onih po sunčanoj svjetlosti, pa su krile mnoge opasnosti.

Iako sam bio iscrpljen i umoran, pažljivo sam osluškivao. Bili su to dobro mi znani zvuci.

Nakon što sam se podvukao pod grm i smirio, započeo je oko mene noćni život mladih životinja i to me umirilo.

A onda se u hipu sve promijenilo.

Pomaknuo sam se i pokušao izvući dugi nož iz sare. Iznenadni mir koji je zavladao među životinjama oko mene i krik sokola visoko na noćnom nebu, poslužili su mi kao upozorenje.

Čekao sam uzbuđen, napevši sva osjetila. Nisam više ni pomislio na odmor.

Naposlijetku začuh ono što su životinje osjetile i čule mnogo prije mene: kroz mrak se približavao jahač.

Sažalih se nad ubogim momkom. Uletjet će među Apaše koji mene progone i osjetiti njihove noževe ili puške, a ja ga ne mogu upozoriti! Postoji li ipak mogućnost? Kako bi bilo da istrčim iz grmlja i zaurlam?

Začuo sam kas. Konj je bio potkovan. Jahač je vjerojatno bijelac.

Iznenada se oko mene prolomi pakao.

Istodobno prasnu hitac, i zaore bojni poklici Apaša. Zvučali su poput urlika pume. Nisu uvijek bili tako glasni, ali sada su vjerojatno htjeli iznenaditi protivnika.

Međutim, konjanik je pucao istog trenutka kada se začuo poklik Apaša. Nisu ga, dakle, iznenadili.

Kao stručnjak znao sam što znači kad netko puca iz revolvera kao taj neznanač. Već sam po redoslijedu pucnjeva zaključio da čovjek vlada svojim oružjem isto toliko vješto koliko tetka Mabel pletaćim iglama. A moja je tetka stvarala remek-djela iako pritom nije ni pogledala u igle. Mogla je istodobno brojiti očice i razgovarati. Bila je umjetnica u pletenju. A onaj neznanač u tami, čiji revolver zastrašujuće brzo izbacuje metke, umjetnik je u pucanju.

Čuo sam samrtničke krikove Apaša. Nije ih moglo biti mnogo, trojica ili najviše četvorica, jer je družba već i prije toga imala gubitaka.

Iznenada zavlada tišina, potpuna tišina.

Izvukao sam se iz grma, upitavši se što se dogodilo. Je li neznanač pobio Indijance ili su se svi razbjegli?

Treba mi voda, konj, hrana, municija. Zato sam izašao iz skrovišta. Čak da je jedan Apaš i preživio, s njim i sâm mogu obračunati.

Jahač se približavao.

– Prijatelju, kako si? – doviknuh, jer nisam htio da me zamijeni s Apašom.

Već je bio uperen revolver u mene, ali nije pucao. Dakle, pravodobno je primijetio da sam bijelac.

Znao sam da u revolveru može imati samo još jedan metak ako ga nije ponovo napunio.

Približavao se polagano. Čuo sam ga kako stenje i shvatio da je ranjen. Kad se konj okrenuo, ugledah u jahačevim leđima strelicu.

Kad je preda mnom zauzdao konja, procijedi kroz zube:

– Tebe su progonili? – Ne čekajući odgovor, doda gorkim glasom – Samo mi je još to nedostajalo! Nema kraja mojim nevoljama. Ujahao sam među njih poput...

Zašuti. Stajao je preda mnom obasjan mjesecinom i promatrao me. Onda upita:

– Izvući ćeš taj prokleti vršak strijele? Oslobodio sam te progonitelja, pa ćeš mi to valjda učiniti?

Još je držao revolver u ruci. Znao je, naime, da mi je potreban konj. Možda se plašio da ću uzeti njegovog, a njega ostaviti potpuno bespomoćnog.

– Moram upaliti vatru da bih se mogao pobrinuti za tebe. Moj revolver je prazan, a u blizini bi se mogao nalaziti i četvrti Apaš, pa bi bilo najbolje da mi najprije daš metke.

Oklijevao je, ali nije imao izbora, pa mi je morao povjerovati.

– U torbi o sedlu ima još paket metaka – reče, pa upita: – Imaš li i ti kolt 44?

– A što drugo? – Nasmijao sam se i otvorio torbu. Odmah sam pronašao paketić s mecima, izvukao ga, otvorio i sasuo metke u ruku. Napunio sam džep, pa počeo puniti svoj revolver.

– Tko si ti? – zapita napokon jahač.

– Ben Cannon. – Nasmijah se.

– Možda si čuo za mene.

– Onaj iz El Pasa? – prostenje čovjek.

– Da, baš taj – potvrdih.

Kimnuo je, a onda prošapće:

– Preživjeli Apaš je za tvojim ledima. Dvanaest koraka iza velikog grma. Odmah će zapucati i...

Nije trebao kazati ništa više. Okrenuo sam se poput divlje mačke i istog trenutka zapucao.

Apaša nisam vidio, ali znao sam da mora klečati ako namjerava iz grma pucati na nas; vjerojatno lukom i strijelom, jer bi ga plamen iz pušćane cijevi odao.

Pucao sam četiri puta za redom u onaj grm, a onda je Apaš poskočio visoko u zrak i pao mrtav na zemlju.

Najprije nadomjestih ispucane metke, zatim pogledam čovjeka koji me spasio.

Sada je on bio u neprilici i to vrlo teško.

– Moraš me skinuti s konja – reče mi očajnim glasom. – Ne mogu micati nogama. Vrh strijele zabo mi se tik uz kralješnicu. Možda je i povrijeđena.

Počeo sam se diviti ovom čovjeku, koji je sačuvao smirenost i nije se žalio zbog nesreće koja mu se dogodila.

– A tko si ti?

Bio je stariji od mene najmanje deset godina. Dakle, otprilike četrdesetogodišnjak.

– Allan McGillen. Zacijelo si i ti za mene već čuo. Zovu me i Sonora McGillen. A sad mi pomogni!

U njegovu se glasu čuo divlji prizvuk. Shvatio sam da želi saznanati može li stajati i hodati.

Pomogao sam mu sjahati, a onda ga pustim. Nije pao, ali hodati nije

mogao. Kriknuo je, bijesno i divlje. Njegov je krik bio nalik bojnim poklicima Apaša. A onda padne. Strijela je i dalje bila u njegovim ledima.

Utrošio bih mnogo riječi kad bih htio opisati očajničku borbu koju smo vodili. Allan McGillen i ja, Ben Cannon iz El Pasa.

Nisam mogao izvući vršak strijele iz McGillenovih leđa. Shvatio sam da mu je povrijeđena kičma pa sam samo odrezao dio strijele što je stršio iz leđa. Nisam se usudio poduzeti ništa više.

Pobrinuo sam se za McGillena što sam bolje mogao. Tu smo se noć odmarali kraj vatre. U našoj blizini ležali su mrtvi Apaši, ali ja ih nisam pokopao, jer sam morao sakupiti snagu.

Ujutro krenusmo. McGillen je sjedio na konju, a ja sam vodio životinju. Držao se za jabuku sedla, a nijedan uzdah nije prešao preko njegovih usana.

Naš cilj bijaše Pecos Bend. Obojica smo vjerovala da bi liječnik mogao pomoći Allanu, a on je ionako krenuo onamo.

Nekako ćemo stići do gradića.

Nakon tri dana i tri noći stigismo nadomak Pecos Bendu.

Kad je ugledao svjetla, Allan je zastenjao i rekao:

– Odvedi me do Nancy McGillen... ona ima trgovinu s odjećom za žene i djecu. Odvedi me k njoj, Cannone.

– Hoću! Možeš se pouzdati u mene.

To je doista mogao. Ne samo što sam mu dugovao život, već sam ga i duboko poštovao. Nije se žalio ni jadao, već je svim silama nastojao izdržati. Bio mi je drag taj čovjek koji se zbog mene borio protiv Apaša.

Jahali smo kroz grad, a McGillen se još jedva držao na konju. Istrošio je svu snagu, pa sam sjedio iza njega i pridržavao ga.

U gradu su gotovo svi već spavali. Samo je ponegdje gorjelo svjetlo.

Krojačnicu sam pronašao na kraju neke ulice. U trgovini je vladao mrak, ali kad sam zaustavio konja, na katu se otvorio prozor.

Ugledavši žensku glavu, upitam:

– Jeste li vi Nancy McGillen?

Sjahao sam i stao tik uz konja, kako bih mogao uhvatiti McGillena, koji više nije izdržao. Spuznuo je u moje ruke. Bila mi je potrebna sva snaga da bih ga pridržao, jer je bio vrlo težak.

Iako u polusvijesti, stenjao je od boli.

Kad sam ga uhvatio, žena zapita:

– Tko ste vi?

– Ovo je Allan McGillen – odgovorih. – Zamolio me da ga dovedem k vama... ako ste vi Nancy McGillen.

– Dolazim! – dovikne uzbuđeno.

Ubrzo je izišla iz kuće i pomogla mi.

Nije bilo lako nositi McGillena uskim stubištem, ali gore ga je čekao dobar krevet.

Položili smo ga potrbuške i tek tada pogledali jedno drugo.

Bila je vrlo lijepa i privlačna. Nešto je zračilo iz nje.

Odmah sam osjetio da posjeduje veliku životnu snagu, jer se nije izbezumila.

– Ben Cannon, gospodo! – predstavih se, a onda objasnim – McGillen ima u ledima strijelju. Povrijeđena mu je kičma i ne može micati noge. Putujemo već tri dana i tri noći. Čudno da je još živ.

Načas je zažmirila. Pitao sam se

da li je ona Allanova sestra ili žena.

– Vi ste njegov prijatelj? – zapita me.

– Ne – odmahnuo sam glavom.

– Čak ne znam ni to da li ste mu žena ili sestra. Upoznali smo se prije četiri noći. Spasio mi je život, pa mi može vjerovati kao bratu.

Pogledala me ostrim pogledom, ugrizla se za donju usnu i napokon kimnula.

– Liječnik – reče – stanuje četiri kuće dalje na istoj strani ulice. Pođite, molim vas, po njega! Ako nije kod kuće naći ćete ga u salunu »Pecosbee« kako karta poker. Prepoznat ćete ga po šiljastoj bradici i naočalama.

Kimnuo sam i krenuo prema vratima, a ona doda:

– Nisam njegova sestra. Žena sam mu.

Zastao sam kad je progovorila i pogledao je.

Djelovala je hrabro i vrlo snažno, no osjetih da joj baš nije jednostavno biti ženom Allana McGillena.

Krenuo sam po liječnika, mučen osjećajem krivnje prema Allanu McGillenu. Jer ono što se dogodilo nije pogodilo samo njega već i njegovu ženu. A ona mi se od prvog trenutka svidala.

Ako McGillen ne ozdravi, imat će bogalja za muža.

A on je ranjen dok se borio za mene. One noći Apaši bi me sigurno uhvatili i ubili. Moj revolver bijaše prazan, a nožem se bijelac ne može boriti protiv četvorice Apaša.

Da, osjećao sam se krivim i prema Nancy McGillen.

II

Liječnik nije bio kod kuće. Iako sam ustrajno i snažno udarao ba-

tom po vratima, u kući se nije ništa pomaknulo.

Krenuh, dakle, u salun. Konj će pričekati, iako je zavrijedio dobro mjesto u staji i najbolju hranu.

U salunu bješe upaljeno samo nekoliko svjetiljaka, a oko okruglog stola kraj točionika sjedilo je nekoliko ljudi i kartalo poker.

Odmah sam shvatio da prisutni nisu »sitni« ni beznačajni ljudi. Oko stola zacijelo su se našli najvažniji ljudi tog gradića i okolice.

Kad sam ušao, čovjek koji je stajao iza točionika i promatrao igru krene mi u susret.

– Salun je zatvoren! – primijeti.
– Ovdje je samo »zatvoreno društvo«, gospodine!

Naglasio je pomalo zlobno riječ »gospodine«. Shvativh da me smatra skitnicom. Možda je mislio da želim isprositi čašicu pića ili da ću – u najboljem slučaju – potrošiti samo nekoliko centi.

Pa, točno je da nakon onog što sam proživio proteklih dana nisam djelovao otmjeno; nisam bio obrijan, a odjeća mi je bila poderana kao u šumskog razbojnika.

Nasmijao sam mu se, gurnuo ga u stranu i prišao stolu.

Odmah sam prepoznao liječnika, po šiljastoj bradici.

– Doc! – rekoh glasno. Moj je glas zvučio promuklo i grubo. – Doc, imam posla za vas!

Nije me ni pogledao.

Jedan od kartaša podigne pogled prema meni i procijedi:

– Odlazi, hombre! Nestani, skitnico!

Mislili su da sam skitnica, jer nisam nosio mamuze, a potpetice čizama sam skratio kako bih lakše hodao dok sam vodio za uzde McGillenova konja.

Skinuo sam bio i opasač; revol-

ver sam nosio svezan za hlače ispod kaputa.

– Doc – ponovo se obratim liječniku – jednom je čovjeku potrebna vaša pomoć! Ako ste pravi liječnik, dužnost vam je...

Nisam završio rečenicu. Muškarac koji mi je maločas naredio da se gubim, ustao je gipkim pokretom. Prije toga je položio na stol karte naličjem nagore. Prišao mi je laganim korakom.

Njegova me desnica trebala pogoditi posred lica, a tada bi uslijedio udarac lijevicom. To su poznati udarci: prvo desnicom u lice, zatim lijevicom u jetra.

Na taj način snažan čovjek može oboriti i momka poput mene. A ovaj je čovjek uistinu bio snažan.

Ipak me potcijenio.

Maknuo sam glavu, prekrrio desnim laktom predio jetre i udario ga istodobno šakom po bradi i uhu. A kako sam odmah primijetio da to neće biti dovoljno, udario sam ga desnicom u želudac a kad se nagnuo naprijed ponovno uspravo udarcem lijevice.

Sve je to bilo vrlo točno izvedeno. Čudio sam se samom sebi, jer ne bih povjerovao da je to moguće nakon proteklih dana i noći.

Kartaši su sada ipak svi obratili pažnju na mene, iako su maločas bili još tako zadubljeni u igru kao da je posrijedi sveti čin. Ali sada su zaboravili na karte pred sobom.

Promatrali su me sa čuđenjem. Jedan primijeti: – Jeste li to vidjeli? Srušio je Mikea Nelsona. Jeste li to dobro vidjeli?

Zurili su u mene.

Na košulji jednog od njih bila je prikopčana šerifska zvijezda. Taj momak reče nakon nekog vremena.

– Zapravo borba je bila poštena, zar ne? Što mislite vi, kao

gradski vijećnici, o tome? Ili bih ga morao zatvoriti?

Tako sam saznao da su prisutni gradski vijećnici, najpoštovaniji građani, a i najvažniji. Oni mogu odrediti što će se ovdje dogoditi.

Jedan odgovori:

– Došao je po liječnika koji karta. To je kažnjivo, zar ne?

Drugi je odmahnuo glavom i primijetio:

– Vidjet ćemo! Napokon, naš doc je pravi liječnik, s položenom zakletvom. Dakle, pokažite!

Njegovo »pokažite«¹ odnosilo se na otkrivanje karata. On je, očigledno, bio čovjek koji to smije zahtijevati.

I tako su svi pokazali karte. I Nelsonove.

– Pa, on je pobijedio! – progunda jedan od njih. – No, mogao bih se okladiti da ga to neće utješiti. Mike bi radije izgubio partiju, a pobijedio u šakanju.

Shvatio sam da neće navaliti na mene, već da će to prepustiti oneseviještenom Nelsonu. Okrenuh se malom liječniku.

– Možemo li sada krenuti, doktore?

– Kome je potrebna moja pomoć! – Sada mu kartanje nije bilo važno.

– Mužu gospode McGillen. Prije četiri noći Apaši su ga ranili strijelom u leđa. Čudo je da je živ stigao dovde. Ali sada ste vi na redu, doktore!

Svi su se začudili. Nekoliko glava progovorilo je zajedno, kao dobro uvježbani zbor:

– Muž Nancy McGillen?! – uskliknuše silno začudeni.

Nakon kraće stanke jedan od njih doda:

– A mi smo cijelo vrijeme vjerovali da je udovica. Nikada nam

nije pričala o svom mužu. Hej, skitnico...

– Ne zovite me tako! Zar biste vi dozvolili da vas, nakon što su vam Apaši oteli konja i pješačili četiri dana i četiri noći, oslove skitnicom u prvom gradu u koga stignete?

– Ne bih! – suglasio se i dodao: – Već dugo nismo u ovom kraju čuli ništa o Apašima. Možda bismo trebali krenuti u potjeru za njima?

– To više nije potrebno – Prošaptah. – Malo-pomalo udesili smo sve ratnike. Našli biste još samo žene, djecu i starce.

– Pa što? Zar to nije ništa? Iz djece će postati ratnici, iz djevojčica majke. Ako želimo da u ovoj zemlji zavlada napokon mir, moramo ih sve iskorijeniti. Razumijete li, prijatelju? Iskorijeniti! To biste zacijelo i vi željeli?

Nisam mu odgovorio.

Nisam volio Apaše, jer su me progonili i tjerali, i bilo bi prirodno da ih mrzim. Međutim, nisam lovac na skalpove. Znao sam i to kako bijedno danas žive Apaši u zemlji koja je u pradaвна vremena bila njihova. Njihove žene i djeca sada žive bijedno poput progognjene zvjeradi.

Kimnuo sam liječniku i krenuo, a on pođe za mnom.

Iza mene, Mike Nelson je polagano dolazio k svijesti.

Nisam htio čekati dok stane na noge, jer sada ne bih nastavio borbu.

Pošli smo prvo do liječnikove kuće, po njegovu torbu, a zatim krenuli prema trgovini Nancy McGillen.

Liječnik primijeti:

– Mladiću, Mike Nelson će zahtijevati da se ponovno borite. On je važan čovjek u ovom krugu. Njegov ranč je samo malčice manji od

Coburneova čiji je najveći u našem kraju. Mikea nitko ne želi za protivnika.

Nisam mu odgovorio. A što bih i mogao reći? Ionako ima posvuda neprijatelja. Čovjek koji živi od svog kolta kao ja ne može to izbjeći. Uvijek negdje postoji protivnik. Nije me baš osobito plašilo što će i Nelson postati jedan od mojih neprijatelja.

Vrata krojačnice bila su otvorena. Konj je još stajao pred kućom.

– Ako vam nisam potreban, doktore – rekoh – odveo bih konja i...

– Vjerojatno ćete nam biti potrebni, mladiću – prekinu me on.

– Tko će držati tog čovjeka dok ga budem rezao, a njegova mi žena pomagala? Konj neka pričekaj.

Krenuo sam za njim.

Nancy McGillen sjedila je na rubu kreveta kraj onesvještenog muža.

– Doktore Hancock, niste se baš požurili – reče. – Već sam razrezala košulju i...

Polu sata poslije Nancy McGillen i ja smo znali da Allan McGillen vjerojatno više nikada neće biti zdrav.

– Žao mi je – kazao je liječnik – ali ne mogu više učiniti za njega. Opasnost je prevelika. Taj prokleti vršak zabio se blizu živaca i mogao bih ih još više povrijediti. A tada bi on ostao nepokretan i u gornjem dijelu tijela; ne bi mogao micati ni rukama, a ni glavom. Ovako postoji mogućnost da hrska-vica preraste vršak strijele i tijelo ga na neki način prihvati. Pokušat ću vam to posve jednostavno objasniti. Vršak strijele je pritisnuo glavni živac. Možda će ga hrska-vica obrasti, jer nije veći od žira. Vrijeme bi moglo donijeti izliječenje. Sa skalpelom ili, što je još gore,

s klijestima mogao bih mu nanijeti još veće zlo. Ne, to se ne usuđujem.

Povio je ranjenika, skupio instrumente i otišao.

Naslonio sam se na zid kraj vrata i gledao Nancy McGillen. Sjedila je na rubu postelje i promatrala muža koji je ležao potrbuške. Još je bio u nesvijesti, ali je mirno disao. Liječnik mu je dao neke kapljice za umirenje.

Nancy McGillen okrene glavu prema meni i pogleda me.

– Hvala! – reče tiho. – Bar ste mi ga doveli. Četiri smo godine bili razdvojeni. Ponovno ga vidim nakon četiri godine, a to se moralo dogoditi baš ovako...

Jedva je izgovorila te riječi. Shvatio sam da silno pati, gorko žali. Ta je žena odista očajavala, a odsad mora brinuti i o bolesnom mužu. A ja sam živ i zdrav. Doista sam njezin veliki dužnik! Duboko sam uzdanuo, pa rekao:

– Gospodo, ja sam vaš dužnik. Do sada sam sve u životu vraćao s kamatama. Uvijek! Nancy McGillen, učinit ću sve što budete zahtijevali. Molim vas, samo recite što želite!

Nekako me čudno pogledala. Shvatio sam da me zapravo tek sada dobro pogledala, nastojeći shvatiti kakav sam čovjek.

– Vaš muž me poznao po prezimenu. Ja sam Ben Cannon, iz El Pasa – šapnuh. – Jeste li me razumjeli?

– Revolveraš? – upita sumnjičavo i gorko.

Kimnuo sam i tiho nastavio:

– Rekao bih, gospodo, da smo vaš muž i ja od iste vrste?

Ponovno je kimnula.

– Nedavno je pobjegao iz zatvora u Sonori; u Meksiku je, zajedno s drugim zatvorenicima, radio u nekom kamenolomu – po-

čela je pričati tihim glasom. Obavijestili su me da je pobjegao i otad ga čekam. Znala sam da bi se svakog dana mogao vratiti ovamo. Gospodine Cannon, molim vas, navratite sutra ponovo. Moram razmisliti o svemu. Dodite oko podneva.

Osjetio sam da želi ostati nasamu s mužem, kojega tolike godine nije vidjela. Mora i razmisliti. Ponovno pronaći snagu što ju je posljednjih sati djelomično izgubila. Mora svladati očaj i gorčinu. Jer takav susret doista nije očekivala.

Izišao sam iz kuće i poveo konja prema gradskoj staji. Grad je spavao. Ni u salunu više nije gorjelo svjetlo. Pitao sam se što radi Mike Nelson. I gradski šerif. Gdje su ti ljudi? Jesu li se vratili kućama i legli? Zacijelo je tako, jer je već gluho doba noći.

Poveo sam konja niz ulicu, stigao pred staju i zaokrenuo u dvorište.

Noć je bila svijetla, zvjezdana, a zgrade, staje i kola obasjani mjesečinom bacali su duge sjene po dvorištu.

Kao i u većini takvih staja, zsigurno i ovdje noćni čuvar leži na ležaju u uredu.

Ostavio sam konja pred vratima. Namjeravao sam prvo proći kroz vratašca u desnom krilu velikih vrata, kako bi ih otvorio iznutra, ali nisam stigao.

Iznenada više nisam bio sam. Iz sjene izroniše ljudi; izronili su iz mračnih kutova i iza kola koja su stajala u dvorištu.

Svi su bili ovdje osim liječnika. Svi koji su kartali u salunu. I gradski šerif.

Okružili su mene i moga konja, a čovjek koga sam oborio na pod ljubaznim glasom reče:

– Ne boj se, prijatelju, ništa ti se neće dogoditi. Ne želim se osvećivati za primljene udarce. Želim samo poštenu borbu. Večeras, u salunu bijah pijan. Ponašao sam se vrlo glupo. Ljutio sam se i zbog loše kartaške sreće. Nisam znao tko si. Vjerovao sam da si skitnica. Dakle, još ćemo se jednom boriti. Naime, ne mogu prihvatiti takav poraz. Što će ljudi misliti o meni? Da sam kukavica i slabič. Dakle, sada stvar postaje ozbiljna. Odložio sam oružje, pa se nadam da ćeš to i ti uraditi. Ponudio sam svaku okladu do disuću dolara da ću te pobijediti.

– Zašto samo tisuću?

– To me uistinu zanimalo.

– Nemam pri sebi više gotovine – odvrati čovjek. – A i taj sam novac dobio prilikom posljednje runde pokera, kad sam već ležao u nesvijesti.

Tiho se nasmijao i sad mi se više svidao. Očito, znao se našaliti na svoj račun, a bio je i pošten i ispravan. Želio je poštenu borbu, a ne i osvetu.

Dobro. Ni ja baš nisam siromašan. Iako su mi Apaši oteli svu opremu i konja, u pojasu ispod košulje imao sam dvije tisuće dolara i nešto sitniša u džepovima.

Rekoh, dakle:

– Ako će borba biti poštena, podržat ću okladu. Položit ću tisuću dolara da ću te pobijediti, prijatelju!

Razmišljao je, a ja nastavih:

– No moram se najprije pobrinuti za konja. To je važnije od bilo čega.

Svi koji su još stajali u krugu oko mene i mog konja kimnu, a jedan od njih reče:

– Za to će se pobrinuti Shorty. Hej, Shorty, izidi i preuzmi konja! I,

dobro se pobrini za njega. Jesi li razmio?

Vrata staje zaškripe i krivonogi čovječuljak polagano se provuče.

– Hoću, gospodine, učinit ću to!
– promrmlja. – Zna da je moj posao briga oko konja. Konji su mnogo bolji od ljudi. Zato ću se i za ovoga pobrinuti i ništa mu neće manjkati.

Prišao mi je i uzeo uzde iz ruke.

– Desna prednja potkova je popustila – rekoh. – I to valja sutra urediti. Evo ti dolar, prijatelju, da bi ti se noćni rad isplatio.

Pogledao me kao da ga zanima možemo li doista biti prijatelji. Pri danjem svjetlu bilo bi dovoljno da mu pokažem svoje ruke; bile su pune ožiljaka od lasa, a to su bili znakovi za cijeli život. Da, jednom sam bio dobar kauboj.

I čovječuljak je to bio prije no što je počeo raditi u toj javnoj staji. Ostario je, pa više nije bio sposoban za rad na pašnjacima.

Prihvatio je uzde i udaljio se s konjem.

Ogledao sam se.

– Kako bi bilo da skinete kaput, gospodine – primijeti jedan od prisutnih građana. – To bi trebala biti borba prema svim pravilima. Svaki će krug trajati dotle dok jedan od boraca ne završi na zemlji, a nakon toga imat ćete stanku od dvije minute za odmor i oporavak. Ako jedan od vas ne bude sposoban da se dalje bori, smatrat će se pobijedenim. Prihvaćate li takve uvjete?

Kimnuo sam i skinuo kaput i košulju, pa ih položio na kola u blizini. Izvukao sam i revolver. Oklijevao sam, a šutljivci oko mene zasiurno su to primijetili. No, ipak sam i revolver položio na kola kraj odjeće.

Okrenuvši se, vidjeh da je i moj protivnik već skinuo košulju.

– Kako se, zapravo, zoveš? – upitao je, podignuvši šake i kružeći polagano oko mene.

– Ben Cannon – odgovorih.

Nisam ni dorekao, a on je napao.

Dobro je obavljao posao. Izbjegao je udarac moje desnice sagrivši glavu i blokirao moju lijevicu. Zatim me lijevom rukom udari čvrsto po uhu.

Zateturao sam i istoga časa osjetio čvrst udarac njegove desnice u bradu.

Nije mnogo trebalo da me taj udarac obori.

Prva je runda završila. Dvojica su me prihvatila i posjela na sanduk. Morali su me neko vrijeme pridržati dok nisam opet stekao snagu.

Jedan od njih mi reče:

– Cannone, nisi valjda zaboravio da si se okladio u tisuću dolara. Bio si siguran da ćeš pobijediti, zar ne?

Nešto sam promrmljao, shvativši da je Mike Nelson prije jednog sata u salunu bio vrlo pijan. Sada, kad se otrijeznio, bio je posve drugačiji protivnik. Što će biti s mojih tisuću dolara?

Ako me pobijedi, ode moj teškom mukom zaraden novac. Moram dati sve od sebe ako želim sačuvati svoj novac.

Počela je druga runda. Nelson je vjerovao da sam još nesiguran na nogama, a ja sam se pretvarao kao da to doista i jesam. Zato je naletio na moju ispruženu desnicu.

Pao je poput posjećenog stabla.

Druga runda završi.

Treća je trajala vrlo dugo. Stajali smo nogu do noge i udarali jedan drugoga.

Kad smo se napokon kao po nekoj zapovijedi razdvojili, počeli

smo kružiti jedan oko drugoga. Obojica smo primili dosta udaraca, pa nam je bio potreban odmor.

A onda me pogodi njegova pesnica. Iako sam se srušio, znao sam da ću se boriti i u četvrtoj rundi. Naime, nije me odviše jako pogodio.

Sjeo sam na sanduk, a čovjek koji me već jednom podsjetio na mojih tisuću dolara, i opet se sagnuo prema meni:

— Okladio bih se za stotinu dolara da će pobijediti Mike Nelson.

— Možemo se kladiti. Pristajem i na to — prostenjao sam tvrdo glavu.

Borba se nastavi.

Dragi čitaoci, ova priča suviše bi se oduljila kad bih opisivao svih deset rundi, jer su nalikovale jedna drugoj. Pobjeđivali smo naizmjenično. Polagano su svi shvatili da ni jedan od nas neće oboriti protivnika na zemlju dulje od dvije minute.

Morali smo, dakle, nastaviti sve dotle dok jedan ne bude odviše slab i iscrpljen da bi ustao i borio se dalje. Sada je bilo najvažnije tko će biti izdržljiviji.

Odluka je pala u dvadeset i devetoj rundi. Poneka od njih trajala bi samo nekoliko sekundi, jer bi jedan od nas završio na zemlji.

Polagano, teturajući, približavali smo se jedan drugome. Namjeravao sam protivnika udariti ljevicom, a to isto htio je učiniti i on. Zamahnuli smo snažno, iako je to vjerojatno izgledalo vrlo smiješno, jer smo se kretali poput pijanca. Ni jedan više nije bio siguran na nogama. Uspravnim nas je još držala samo užasna volja... I pomisao na uloženi novac.

Pogodili smo jedan drugoga istoga časa, gotovo istovjetnim udar-

cima: u desno uho i desnu stranu čeljusti.

Pao sam, svjestan da je sa mnom gotovo.

Ovoga puta neću nakon dvije minute nastaviti borbu. Ne, neću uspjeti. Nisam imao snage.

III

Kad sam se probudio, ležao sam na slami. Okrenuvši glavu ulijevo, ugledah svoju odjeću, revolver i pojas s novcem, što sam ga također bio odložio.

Zdesna je netko stenjao, pa sam pogledao na tu stranu.

Zaboga, pa to je Mike Nelson?

Neko smo se vrijeme začudeno promatrali, iako baš nismo lijepo izgledali. Naša će lica idućih dana sjati u svim duginim bojama.

Dok smo se tako promatrali, a Nelson je vjerojatno razmišljao, kao i ja, da li se sve to isplatilo, neki glas reče:

— Kako ni jedan od vas dvojice ne bi umislio da je pobijedio, moram vam odmah sve kazati. Naredili su mi da vam to ispričam čim se osvijestite.

Pogledali smo Shortyja. Krivonogi konjušar, koji je sjedio na sanduku, nastavi:

— Nema pobjednika, ni pobijednog. Borba je završila neodlučno. Obojica niste mogli ustati da bi se dalje borili. Urezali ste znakove te borbe za čitav život na svojim licima. Imam u uredu toplu kavu. Biste li popili? Kraj svakog od vas je lonac s hladnom vodom i lanena krpa, pa ohladite lica da ne bi jače natekla, jer onda ne biste sami sebe prepoznali u zrcalu.

Otišao je i ostavio nas same.

Dohvatio sam mokru krpu i položio je na lice. Ležao sam mirno, osjećajući bol po čitavu tijelu i tek nakon nekog vremena zapitao:

– Što ti je to trebalo, Nelsone? Zar se sada osjećaš bolje?

– Da! Morao sam to uraditi... Nisam smio dopustiti da me netko pobijedi. Sada sam bar dokazao da me ne možeš potući, ili ti misliš drugačije?

Mogao sam mu kazati da sam bio silno iscrpljen, da su me Apaši progonili, a onda sam još nekoliko dana i noći pratio teško ranjenog Allana McGillena i pri tome veći dio pješao. Možda bih pobijedio da nisam bio tako iscrpljen.

Ali nisam mu to kazao, jer bi on mogao odgovoriti da je još sat prije borbe bio pijan.

Izenada osjetih silan bijes.

– Ponašali smo se poput dva nedorasla, glupa momka – rekoh. – Željeli smo pokazati tko je jači. Ipak, priznaj, zašto ti je bilo toliko stalo do toga, Nelsone?

Neko vrijeme nije odgovorio, a onda otežući odgovori:

– U ovom kraju živi i Tabhunter Coburne. Moj ranč graniči s njegovim. Ako me neka skitnica može tek tako pobijediti, tada... – Zašutio je, a zatim progundao: – Uostalom, što se to tebe tiče?

Nisam odgovorio. Shorty nam je donio kavu, a ona mi je doista bila potrebna.

Teškom smo se mukom uspravili i raspucanim usnicama pokušali popiti jaku, vruću tekućinu. Kava je bila dobra i snaga nam se počela vraćati.

Kad smo je ispili, ponovno smo se iscrpljeni svalili na slamu. Bili smo preslabi da bismo ustali.

Usnuo sam. Kad sam se probudio, bio je već dan.

Vrata staje bila su otvorena, a Shorty je radio oko konja.

Ustao sam, uspravio se i zastenjao.

Ugledavši svoj odraz u koritu s

vodom ispred staje, prestraših se, a onda prkosno nasmijah. Moje ispucale usne ponovno prokrvare. Polizao sam krv i oprezno se počeo prati. Zapravo, više sam hladio rane: otekline, čvoruge, posjekotine.

Izenada se kraj mene pojavi Mike Nelson. Izgledao je poput mene, a vjerojatno osjećao istovetnu bol.

Nelson se iznenada nasmije.

– Zapravo se ne ljutim na tebe – reče. – Ne bih se ljutio ni da si pobijedio. Najvažnije je bilo da покажем kako se ne želim predati i da ću se dokraja boriti. Da li me razumiješ?

Promatrao sam ga natečenim očima, pa kimnuo. Da, shvaćao sam.

Mike Nelson je ponosan čovjek. Vjerojatno mora čuvati dobar glas i ugled. Bješe mi spomenuo neko ime. Sad sam se sjetio da je spomenuo susjeda.

Rančer Tabhunter Coburne.

Mike je želio da ga susjed poštuje i zato se morao boriti protiv mene. U protivnom bi se uskoro morao boriti s Coburneom.

Shvaćao sam Nelsona.

U ovoj zemlji čovjek može živjeti kako želi samo onda ako ga drugi poštuju. Samo tada može osigurati svoja prava.

Kakav je čovjek Tabhunter Coburne, pitao sam se dok sam promatrao Mikea. Zaključio sam da se tako ponaša zato što želi zaplašiti Coburnea. Samo je zato izigravo hrabrog borca.

Toga trenutka nisam znao koliko ću posla i sam imati sa Coburneom.

Oprali smo se, pa dalje hladili lica. Naši pokreti, isprva još spori i ukočeni, postajali su sve gipkiji. Mišići su nam omekšali. Nisu više

bili zgrčeni kao onda kad smo ustali.

— Podimo na doručak — iznenada predloži Nelson. — No, možda nisi gladan, Cannone?

Upitao je to takvim glasom da sam naslutio kako i nije gladan, već se samo pretvara.

Ni ja nisam osjećao glad, ali nas mijao sam se i primijetio:

— Moj bi želudač možda podnio laku mlječnu juhu, a ne bi mi škodio ni gutljaj jake kave.

Shvatio je da se ni ja ne osjećam bolje od njega i to ga je očigledno radovalo.

Uredili smo se i krenuli.

Shorty, koji je s praznim tačkama stajao pred hrpom gnojiva, pogledao nas je i kimnuo.

— Tako je dobro — primijeti. — Borili ste se pošteno, poput gospode, pa zašto ne biste i dalje cijevali i poštovali jedan drugoga? To je dobro, vrlo dobro!

Upitao sam Nelsona pripada li staja Shortyju.

— Da! — odgovori Nelson. — Shorty je štedio cijelog života. Bio je najbolji krotitelj konja u cijelom ovom kraju. Pošteno je zaslužio novac za staju, ali ima vrlo mnogo dugova. Svi ih imamo... osim Coburnea. On se jednog dana naprosto pojavio u ovom kraju, i to sa silnim novcem.

Stigli smo do hotela, pa ušli. Bili smo sami u restoranu, jer je bilo kasno i nitko više nije doručkovao.

— Hoćeš li me posjetiti na ranču? — upita Nelson. — U posljednje sam vrijeme osamljen, jer su moj predračnik i kauboji krenuli sa stokom na put. Opskrbljujem nakupce u Santa Fé, a imam i ugovor s vojskom za rezervate. Tražiš li, možda, posao?

— Kakav bi mi posao mogao ponuditi? — upitao sam dok smo

umakali pecivo u kavu. Tako nam je bilo lakše progutati ga, jer su nam usne bile ranjene. Obojici su se neki zubi klimali, pa smo ih čuvali da se učvrste.

Odlučno me pogledao, ali onda odmahne glavom kao da se predomislio.

— Nećemo više o tome razgovarati — reče. — Ne mogu platiti čovjeka poput tebe. Ipak, mogao bi me posjetiti. — Ustao je. — Moram poći. Predugo već nisam na ranču.

Gledao sam za njim dok je odlazio. Nije se okrenuo. Još ni sada nisam točno mogao procijeniti tog čovjeka. Znao sam samo jedno: Mike Nelson ima mnogo briga.

Pomislih na Nancy McGillen. Njezin muž mi je spasio život, a pri tome je obogaljio.

Posjetit ću je poslijepodne, a sada najprije moram iznajmiti sobu u hotelu. Okupat će se, preodjenuti i kupiti novog konja.

Možda bih mogao kupiti McGillenova konja? Njemu konj više neće biti potreban. No, zar ga smijem upitati hoće li mi prodati konja? Bilo bi bolje da mu ostavim bar malko nade.

Dok sam tog poslijepodneva pred trgovinicom Nancy McGillen strpljivo čekao da mi netko otvori vrata, nakon što sam povukao zvonce, izgledao sam posve drugačije nego prošle noći. Nisam znao hoće li me Nancy McGillen uopće prepoznati.

Bio sam čist, a moje odijelo uredno. Bila je to odjeća jahača, koji je običavao nositi uza se i laso pričvršćeno o jabuku sedla. Dakle, čovjeka koji se bar malo razumije u posao oko konja, poput kauboja.

Nancy McGillen otvori vrata i zastane, pažljivo me promatrajući.

Doista sam sumnjao u to hoće li me prepoznati. Moje je lice bilo

puno modrica, otekline i posjekotina. Nisam nimalo nalikovao momku kojega je sinoć upoznala.

Ipak me prepoznala jer je kazala:

– Čula sam da ste se noćas tukli s Nelsonom. Zar i Mike tako izgleda?

Kimnuh neprekidno je promatrajući. Ta mi se žena uistinu svidala.

Nije mogla biti starija od mene. Vjerojatno je čak dvije do tri godine mlada.

Njezina je kosa bila boje zreloga žita. Smeđe oči pomalo kose, a lice izražajno, istaknutih ličnih kosti. Pune usne bile su vrlo izražajne. Ta su usta mogla djelovati hladno, ali i vrlo nježno. Mogla su izraziti najraznovrsnije osjećaje.

Da, Nancy McGillen mi se silno svidala.

Očigledno je ljubila muža koji je pobjegao iz zatvora u Sonori i kojega nije vidjela duge četiri godine. I dok ga je čekala, uspjela je steći skromne uvjete za život ovdje kraj rijeke Pecos.

Sada bi im život bio podnošljiv da Apaši nisu učinili bogalja od njega. Time su uništeni svi njihovi planovi. – Da, i Nelson izgleda kao i ja – odgovorih napokon. – No, nismo neprijatelji. Štoviše, bili smo zajedno i na zajutarku. Zar vas to čudi?

Neko je vrijeme razmišljala, onda odmahne glavom.

– Ne, ne čudi! Mike je dokazao da se zna boriti. A to mora da je bila silna borba. Po tome možete zaključiti kako je to bilo važno za Mikea. Možda će sada izbjeći jednu mnogo oštriju borbu? Tko zna?

– Čuo sam – prošaptah. – Tabhunter Coburne, zar ne? To mi je ime spomenuo. To je zasigurno vrlo značajna osoba, pa je Nelsonu

važno da ga poštuje. A Coburne je i njegov susjed, zar ne?

Nancy McGillen ponovo kimne.

I dalje me promatrala s velikim zanimanjem, kao da me želi ocijeniti. Točno sam osjećao da me pogledom ispituje.

– Podite gore do Allana – reče naposljetku. – Probudio se. Ja ću dotle skuhati kavu. Poslije ćemo razgovarati o koječemu. Trgovinu ću zatvoriti za jedan sat, pa ćemo se o svemu u miru dogovoriti.

Primijetio sam da grize usnicu kao da se prestrašila da je odviše rekla. Polagano sam krenuo prema stubama, koje su iz trgovine vodile na gornji kat.

Allan McGillen sjedio je poprijeke na stolcu, tako da je desnom stranom bio naslonjen na naslon, a desnica mu je visjela preko. Tako se podupirao.

Leda su ga nedvojbeno vrlo boljela, a u tom položaju bijahu slabodna. Povremeno se zacijelo okretao i naslanjao drugom stranom tijela na naslon, a tada je mogao promatrati što se događa na ulici.

Ugledavši me, reče:

– Najvažnije je da su ruke pokretne. Kako revolveraš izgleda, nije tako važno. No, možda se varam?

Kimnuh da imam pravo, a onda mu pokažem svoje ruke. Bile su izudarane i natečene, ali mogao sam dobro micati prstima. To je bilo najvažnije.

– Već sam vježbao i izvlačenje revolvera. To mi uspijeva bolje no što bi to čovjek pomislio kad me vidi – rekoh. – A kako se ti osjećaš?

Gorko se nasmijao.

Nancy ga je u međuvremenu oprala i uredila. Čak ga je i obrijala. Tek sam sada primijetio koliko su mu obrazi upali, no to nije

bilo čudno. Drugi čovjek na njegovu mjestu vjerojatno ne bi ni izdržao taj put. Oдавno bi bio mrtav. Međutim, Allan McGillen je sjedio u naslonjaču, i to nakon šesnaest sati. Laka groznica zacijelo nije prouzročila sjaj u njegovim zelenkastim očima.

Taj je čovjek borac. To se i ovoga trenutka vidjelo. Jer sada je vjerojatno bio najtežu bitku u svom životu.

— Zapravo se osjećam bolje no što bi to itko povjerovao — odvratila napokon Allan.

Ponovno zašutjesmo. Promatrali smo jedan drugoga. Kao da smo se opipavali.

— Moram ti zahvaliti što si me doveo ovamo — prošapće McGillen nakon nekog vremena.

— Ipak sam ja tvoj dužnik — odvratih. — Da ti nisi došao, bio bih mrtav. Apaši bi me sigurno uhvatili. Nisam više imao municije, ni konja, ni vode. Da, to bi bio kraj. Žao mi je što se to tebi dogodilo, ali...

Nisam dorekao, ali je on shvatio da mislim na vršak strijele u njegovim leđima i na to da je sada bogalj. Sjetih se i njegove lijepe žene, pa pomislih da moram dodati:

— Tvoj sam dužnik, McGillenu. Kad bih mogao učiniti nešto za vas oboje, bio bih silno zadovoljan. Tada bi me možda manje mučio osjećaj krivnje.

Kimnuo je.

— Znam kako je to. Mi smo vrlo slični, pripadamo istom soju ljudi. Meni i Nancy moglo se dogoditi i što mnogo gore. Da, mogao bi učiniti nešto za nas.

— Reci što — prošaptah, sluteći da nije riječ o sitnici. Jer takvo što bi Nancy mogla obaviti i sama.

— Samo reci — ponovih — i ja ću uraditi sve što mogu.

Neko je vrijeme promatrao ulicu, a onda me pozove:

— Pridi prozoru i pogledaj na ulicu... Eno, tamo jaše Tabhunter Coburne. Nisam ga vidio pet godina, ali on se nije mnogo promijenio. Pogledaj ga dobro, prijatelju!

Prišao sam prozoru i pogledao na ulicu.

Nije mi trebao opisati Coburnea, iako je pred bankom zastalo nekoliko jahača. Odmah sam znao koji je od njih bio Tabhunter Coburne. Prepoznao sam ga usred te skupine kao što bih među vukovima odmah prepoznao predvodnika.

Coburne bijaše gazda i to se odmah vidjelo.

Jedan od jahača poveo je rančeroва konja do stupa i privezao ga umjesto njega. Bio je to vranac vrijedan najmanje tri stotine dolara; a to je mnogo kad čovjek zna da se u tom kraju posve dobar jahači konj može kupiti već za trideset dolara. A kad se to zna, onda se tek shvati kakvu životinju čovjek može kupiti za tristo dolara. I njegovo je sedlo bilo vrijedno, najmanje dvije stotine dolara.

Da, on je bio gazda, i to vrlo bogat gazda.

Njegova je odjeća bila posve obična i u tome se nije razlikovao od svojih jahača. Međutim, pojavom je upadao u oči.

Crnokos i okretan djelovao je poput Indijanca. Njegova je brada, iako bijaše pomno obrijan, davala njegovim preplanulim obrazima plavičast sjaj.

Oči su mu bile plave i vrlo sjajne. To sam primijetio kad je jednom podigao glavu i pogledao na više, prema meni. Nije mogao primijetiti McGillena, koji je sjedio kraj mene. Skinuo je šešir i otresao prašinu s odijela, pa ušao u banku,

nakon što je svojim pratiocima kazao nekoliko riječi.

Kad je nestao iz vidokruga kimnuo sam i potvrdio:

– Da, tako mora izgledati čovjek kojega se Mike Nelson plaši, i to toliko da ne želi u očima drugih biti slabić i kukavica. Što je, dakle, s Coburneom, Allane?

– Moraš poći do njega – mirno odgovori McGillen – i utjerati novac kojeg mi duguje. Bez kamata trebao bih dobiti oko pedeset tisuća dolara... Ali sve ću ti pobliže objasniti kad nam se Nancy pridruži.

Ništa nisam odgovorio. Promatrao sam Coburneove jahače, koji su krenuli prema salunu.

Bili su to tvrdi momci – i revolveraši.

IV

Nancy je ušla u sobu donoseći na poslužavniku šalice, vrč s kavom, mlijeko, šećer i svježe kolače.

Vrlo se brzo smirila. Čak je i kolače ispekla. Zacijelo se nadala da će te sitnice vratiti njezinom mužu životnu radost, ili mu nadoknaditi sve čega se u budućnosti mora odreći.

Divio sam im se, i njoj i njemu.

Sa strijelom u ledima, koju se liječnik nije usudio izvaditi, Allan McGillen je bio bogalj i nije mogao micati nogama. Prihvaćao je to kao neminovnost s kojom se valja pomiriti.

A Nancy se ponašala kao da je odavna navikla, pa to prihvaća kao posve prirodno.

Postavila je stol, pa smo ga primakli Allanu. Mogao je okrenuti gornji dio tijela i micati obim rukama, ali na njegovu su se čelu pojavile kapljice znoja. Povremeno bi i tiho zastenjao.

Neko smo vrijeme u tišini jeli kolač i pili kavu; svima nam je prijalo.

Ponekad bi me Nancy pažljivo pogledala, kao da je zanima kakav sam zapravo čovjek.

Nakon druge šalice kave, Allan McGillen progovori:

– Morao bih, dakle od Coburnea dobiti pedeset tisuća dolara. Bio bih sam pošao po taj novac, ali sada to ne mogu. Podi ti i utjeraj novac! Ako bude potrebno i revolverom. Da, vjerojatno bez oružja nećeš uspjeti. Pripazi da Coburne ne naredi svojim ljudima neka te ubiju samo da ne bi morao platiti. Nije taj novac dao ni Nancy, iako je imao četiri godine vremena.

Šutio sam i čekao. Nancy kimne mužu, pa reče:

– Allane, moraš mu reći zašto nam Tabhunter duguje tih pedeset tisuća. Mislim da je Cannon čovjek koji se mora uvjeriti da je ono što čini ispravno. Dakle, ispričaj mu sve!

Kimnuo je, pa popio gutljaj kave prije no što je progovorio.

– Radili smo zajedno u Meksiku s još nekoliko ljudi okupljenih sa svih strana. U grupi je bilo Indijanaca, Meksikanaca i Amerikanaca, poput Coburnea i mene. Vodio nas je El Toro. Nazivao je samoga sebe generalom, ali mi nismo bili više od družbe razbojnika. Pridružio sam im se zato što su mi vojnici cara Maksimilijana, koji se nazivao carem Meksika, oduzeli moj rudnik zlata. Poslao sam Nancy preko granice i zakleo se da ću ponovo zadobiti ono što su mi Francuzi oteli. Da, bili su to francuski vojnici, koji su to uradili u Maksimilijanovo ime...

– Dakle, taj El Toro nas je dobro vodio. Napali smo francuske vojnike koji su pratili pošiljku zlata i

oteli zlatnike. Puna kola francuskih zlatnika! To je zlato trebalo biti prebačeno preko granice, jer se već nazirala Juarezova pobjeda. Oteli smo vojnicima blago, ali smo pri tom pretrpjeli teške gubitke. Kad smo zlato podijelili između preživjelih, na svakog od nas došlo je u vrijednosti od pedeset tisuća dolara. Mislio sam da je to dovoljna naknada za rudnik što su mi ga oteli, pa sam htio preći američku granicu i poći k Nancy. Međutim, tada su nas počeli progoniti Juarezovi vojnici, koji su naumili oteti to zlato Francuzima.

— Bježali smo pred njima dano-noćno, bez odmora. Odlučili smo da sakrijemo blago, i to svaki svoj dio. Kako bismo ih prevarili, nastavili smo bježati sve dok smo se na poslijetku suočili s njima u posljednjem okršaju. Coburnea i mene su, zajedno s još trojicom, uhvatiti, jer smo bili teško ranjeni. Juaristi su postupali s nama kao s razbojnicima. Stavili su nas pred ratni sud, jer je u zemlji bilo proglašeno izvanredno stanje. Zapravo, trebali smo biti osuđeni na smrt, ali nadali su se da ćemo se jednog dana ipak smeškati i odati kamo smo sakrili opljačkano zlato. Tako su nas poslali na rad u kamenolom i gradnju cesta. Imali smo vezu s vanjskim svijetom i jednoga od nas čekao je jedne noći brz konj. Naime, naši pomagači su uspjeli sakriti samo tog jednog jedinog brzog konja i samo je jedan od nas mogao pobjeći. Međutim, znali smo da ta osoba, uz pomoć skrivenog zlata, može zatim pomoći ostalima. Odlučismo da kocka odredi tko će pobjeći. Dobio je Tabhunter Coburne. Opisao sam mu točno mjesto gdje sam sakrio zlatnike. Ostali su bili suviše sumnjičavi i nisu ništa rekli. Meksikanci nikada

ne vjeruju Amerikancima, a sada su imali pravo. Iako je Coburne uspio pobjeći, nikada nisam ništa čuo o njemu.

— U međuvremenu je moja žena uspostavila vezu sa mnom preko brata nekog potkupljenog čuvara. Javio sam joj neka potraži Coburnea. Pronašla ga je ovdje, prije četiri godine. Stigao je u ovaj kraj nekoliko mjeseci nakon što je kupio ogroman ranč. Očigledno, bio je vrlo bogat. Nancy je pošla k njemu, ali Tabhunter ju je ismijao. Tvrdio je da nije pronašao moje zlatnike, pa mi ništa ne duguje. Bilo je potrebno četiri godine da Nancy sakupi dovoljno novaca i omogući mi bijeg.

— Odmah sam krenuo prema svom skrovištu. Bilo je prazno... a nitko osim Coburnea nije znao za njega. Zatim sam krenuo ovamo, kako bih obračunao s bivšim prijateljem i uletio među Apaše koji su tebe progonili. To je sve.

Ušutio je, a onda upitao kratko i nedvosmisleno:

— Hoćeš li umjesto mene poći Coburneu po taj novac?

Nisam dugo razmišljao:

McGillen je bogalj i ne može osobno poći po svoj novac. Moja je dužnost da to uradim umjesto njega.

Duboko sam udahnuo, zatim mirno kazao:

— Pokušat ću sve učiniti za tebe, Allane, ali nisam siguran da ću uspjeti. Tabhunter Coburne je, očigledno, vrlo moćan. I tvrd čovjek, zar ne?

Nasmijao se, ali osmijeh mu bješe tužan.

— I ti si tvrd. Upoznao sam te u nesreći i znam sve o tebi. Prije pet godina čuo sam priču o Benu Cannonu iz El Pasa. Kažem ti, na kraju Coburne neće biti tako jak kao što

si ti. Dobro ga poznajem, tog kućkinog sina. Taj čovjek nema dovoljno samopoštovanja, inače me ne bi prevario i oteo moje zlato. Takvi su ljudi, zapravo, slabići. Kad dođe do odlučujuće bitke, tada ćeš ga pobijediti.

Promatrao me sjajnim očima tako čvrsto kao da me želi uvjeriti u svoje mišljenje.

Shvatih da sam njegova posljednja nada – i jedina.

Pogledah Nancy, koja me cijelo vrijeme pažljivo promatrala. Uzvratila je pogledom, ali nije ništa kazala.

– Što Coburne radi u banci? – upitam.

– Vjerojatno je njegova – progovori Nancy. – Kad je doselio ovamo, banka se nalazila u vrlo teškoj položaju. Neprekidno su je pljačkali. Priča se da je Coburne postao vlasnik, a da je direktor njegov namještenik. On je ovdje glavni. Došao je ovamo nakon rata, kad su svi bili zaduženi, s vrlo mnogo novca. Svuda ćete naići na njegove tragove, ma kamo krenuli u ovom kraju.

– Možda je pošao u banku po novac? – reče Nancy, a u njezinom glasu zatitra nada. – Možda će nam ga donijeti, bar dio, prije no što sakupi cijelu svotu...

Ušutjela je. Njezin je glas postajao sve tiši, kako je nade polagano nestajalo.

Pogled mi opet odluta do banke.

Coburne je upravo izlazio, u pratnji nekog čovjeka, vjerojatno direktora banke. Ponašao se ponizno kao ljudi podređenog položaja.

Coburne je nešto kazao svom momku koji je zaostao kraj konja, a ovaj je kimnuo pa krenuo prema salunu. Dakle, nije potreban rančeru.

Coburne zakorači na cestu i pri

tom pogleda naviše. Allana i Nancy McGillen nije mogao vidjeti. Vidio je samo mene, jer sam bio naslonjen na prozorski okvir.

Kad više nisam vidio Coburnea, povukao sam se od prozora i gotovo istog trena začulo se zvonice na vratima trgovine. Iako je na vratima visjela obavijest da je zatvoreno, Coburne je ušao.

Zastao je podno stuba koje su vodile u gornji kat; zvek mamuza više se nije čuo.

– Popni se! – pozva ga glasno McGillen.

Coburne je to već uradio i malo zatim je stajao među dovratkom i pažljivo nas promatrao; McGillena, mene, pa Nancy, zatim ponovno Allana.

Kimnuo mu je i hladnim glasom rekao:

– Dakle, i tebi je uspjelo. No, čuo sam da si postao bogalj. Tko je ovaj čovjek koji je stigao s tobom?

Pokazao je kretnjom glave prema meni.

– Prijatelj – odvrati Allan, pa odlučno i iznenada zapita: – Jesi li mi donio moj udio? Vjerojatno si ponio velike novčanice, jer inače bi ti bila potrebna vreća ili dvije torbe. Hajde, stavi novac na stol, a Nancy će ga prebrojiti.

Coburne se nasmijao, hladno i prezirno.

– Allane, ti si budala! Ništa ja tebi ne dugujem. U skrovištu koje si mi opisao prije nego što sam pobjegao iz zatvora nije bilo zlata. A kako ga nisam našao, ništa ti ne dugujem. Međutim, rado ću pomoći Nancy i tebi, jer smo ti i ja nekoć bili prijatelji i suradnici, dok smo u Meksiku jahali pod zapovjedništvom El Tora. To ne mogu zaboraviti. Voljan sam vam darovati tri tisuće dolara pod uvjetom

da odete odavde. I to što prije. Ne želim vas u ovom kraju.

Gurnuo je ruku u unutrašnji džep otkopčanog kaputića i izvuкао tri svežnja novčanica od po stotinu dolara.

Bacio je novac na stol i pri tom pogledao u mene.

— Vidim da je borba s Nelsonom bila teška — reče. — To pokazuju mnogobrojni znakovi na vašem licu. Kažu da je borba završila neodlučno. A sada čujte što želim: Ako do sutra ne odete iz grada, moji će vas ljudi protjerati. Jeste li me razumjeli?

Oštro me pogledao, a njegove su plave oči zasjale. Nikada dotad nisam sreo čovjeka tako sjajnih plavih očiju. U njegovu pogledu bilo je čudne snage.

— Čuo sam, gospodine! — odvratio.

Okrenuo se prema vratima, ne obraćajući više pažnju Nancy i Allanu, ali je već nakon prvog koraka zastao i još me jednom pogledao.

— Vaše mi je ime, dakako, poznato, Cannone. Neki moji ljudi čuli su za Ben Cannona iz El Pasa. A jedan od njih dao mi je dobar savjet.

Zašutio je, očigledno čekajući da znatizeljno upitam o kakvom je savjetu riječ, ali ja sam šutio.

Tad on doda:

— Wheetlock!

Izišao je, a malo zatim začuli smo zvonce na vratima trgovine.

Prišao sam prozoru i vidio Coburnea kako prelazi ulicu i kreće prema salunu.

Okrenuh se prema McGillenovima.

— Wheetlock? — upita Allan.

Vidjelo se da je silno iscrpljen. Na čelu su mu se pojavile graške

znoja, a lice mu je bilo nasmrt blijedo.

— Morao bi u postelju... — zausti Nancy.

Allan je prekinе i zapita još jednom umornim glasom:

— Wheetlock?

Kimuno sam i pogledao ga.

— Revolveraš — počeo sam objašnjavati. — Jednom me pobijedio, u Nogalesu. Pucao je i zbacio me s konja. Nakon toga sam četiri tjedna nepomično ležao, a tek sam tri mjeseca nakon toga mogao uzjahati. Wheetlock je jedini revolveraš koji me pobijedio. Možda bi to mogao ponoviti, ovoga puta temeljitije. Moglo bi se dogoditi da ga Coburne pozove ovamo.

Šutjeli su i promatrali me.

Pokazao sam novac na stolu.

— Uzmite ga! Sada vam duguje još četrdeset i sedam tisuća dolara, zar ne?

Kimnuo sam i krenuo prema vratima. Prije no što sam izišao iz sobe okrenuo sam se i rekao:

— Rado bih saznao bi li me Wheetlock i drugi put pobijedio.

Izišavši na ulicu, krenuh prema otvorenim vratima šerifova ureda. Predstavnik zakona je sjedio za starim pisaćim stolom i nešto pisao. Pogledao me ispod oka, a ja sam mu kimnuo i pokazao prema velikoj zemljopisnoj karti ovješenoj na zid. Očigledno, osobno ju je nacrtao.

— Htio bih dobro pogledati — objasnio sam — kako ne bi zalutao.

Kimnuo je, prestao pisati, naslonio se na naslon stolice i pažljivo me promatrao.

Dugo sam proučavao kartu i nastojao sve dobro upamtiti. Pitao sam šerifa ono što me zanimalo, a on je strpljivo odgovarao.

Kad sam se okrenuo i pošao prema izlazu, upitao je:

– Ostat ćete ovdje?

Zastao sam.

– Hoću, neko vrijeme. – Vratio sam se do pisaćeg stola i, pogledavši ga, objasnio. – Moram to uraditi zbog Allana McGillena. Njemu je još neko vrijeme potrebna moja pomoć. Jedne noći Apaši bi me ubili da nije došao Allan i borio se umjesto mene. Pogodili su ga strijelom u leđa i otad je bogalj. Što biste vi uradili na mom mjestu, šerife?

– Zovem se Jed Farrel... Da, vi odista nešto dugujete mužu Nancy McGillen. No, zašto je ostavio Nancy tako dugo samu? Vjerovao sam da je udovica, pa sam joj udvarao kao i mnogi drugi. Zašto je ostavio ženu tako dugo samu?

– To biste morali upitati njega ili Nancy – promrmljam i izidem na ulicu. Što bih drugo odgovorio na to njegovo pitanje?

Upravo kad sam prolazio kraj saluna iz njega je izašao Coburne u pratnji svojih momaka.

Nisu se dugo zadržali u salunu, pomislih.

Jedan od njegovih ljudi gurnuo me ramenom, kako bi me sklonio s puta.

Izenada Coburne zastane i pokaže na mene.

– Dobro pogledajte tog čovjeka – reče – i zapamtite kako izgleda.

Odmah su shvatili što te riječi znače. Promatrali su me oštro i pri tom se smijali.

– Prepoznat ćemo ga – naceri se jedan od njih – ma gdje ga sreli... na pašnjacima, u bregovima, ili kraj rijeke. Zasiurno ćemo ga prepoznati. Nigdje se neće sakriti pred nama.

Krenuše dalje. Prešli su cestu i pred bankom uzjahali.

V

Znao sam u kom su smjeru odjahali Coburne i njegovi momci, pa sam u smiraj dana krenuo za njima. Kasno poslijepodne već je prešlo u večer. Na zapadu je nebo još bilo rumeno, a na istoku – tamo daleko iza Pecos – spuštala se noć i brzo sustizala sumrak.

Stigao sam do plicaka u rijeci. Usprkos sumraku, primijetih da je tim plicakom moralo prijedodne proći stado. Tragovi su bili posve jasni.

I Coburne je sa svojim momcima ovdje prešao na suprotnu obalu. Rijeka Pecos nije duboka, ali prijeći se moglo samo na nekim plicacima. Na drugim mjestima postojala je opasnost od živog pijeska.

Odjahao sam na drugu obalu i slijedio tragove stada. Vatru sam primijetio prije no što se nebo osulo zvijezdama, prije nego što je izišao mjesec.

Tamo se, dakle, stoka odmara. A ondje je i logor goniča.

Jahao sam polagano dalje. Kad sam začuo stoku, mukanje i mumljanje izmiješano s mnogo drugih zvukova, zaobišao sam stado u velikom krugu. Naposljetku sam sjahao i počeo se šuljati prema logoru; približavao sam se tiho poput Indijanca.

Zastao sam iza kola koja su im služila kao kuhinja i izenada začuo Coburnea. Stajao je kraj vatre i govorio:

– Kad ti plate za stoku, Barney, odjahat ćeš do Rosaliije i kupiti rasplodne kobile i pastuha. Možete se vratiti za deset dana. Dulje vam neće biti potrebno. Želiš li još što pitati ili ti je sve jasno, Barney?

– Obavit ćemo posao.

– Dobro, Barney! Onda mogu krenuti. Znaš da nam krađu stoku.

Kradljivci stoke borave negdje uz granice naših pašnjaka. Moramo ih uhvatiti i zato se ne smijem odmarati. A kad ih uhvatimo, objesit ćemo ih.

Čuo sam dovoljno.

Znači, Coburne traga za kradljivcima stoke, i zato ga prate revolveraši. Samo je svratio u Pecos Bend kako bi obavio posao s Allanom McGillenom i odmah odjahao.

Mora čuvati granice svojih pašnjaka, a oni su vrlo prostrani. Neće mu biti lako sačuvati goveda, pogotovo kad mu je družba smanjena. Neki od kauboja moraju pratiti stado koje tjeraju na prodaju.

Odjahat ću u Rosaliju, gdje bi Barney s novcem što će ga dobiti za prodanu stoku trebao kupiti konje za rasplod.

Bilo je dobro što sam slijedio Coburnea. Možda će moja sreća potrajati. Sada mi je doista bila potrebna.

Nedugo zatim, kad sam već sjedio na konju, začuh Coburnea i njegove revolveraše. Kamo su krenuli?

Jahao sam polagano a noć je postala svjetlijom. Zasigurno ću u ovom kraju na konjskim leđima provesti još mnoge noći.

Barney i ostali goniči nisu me poznavali. Coburne me pokazao samo revolverašima koji su ga dopratili u Pecos Bend.

Neko sam vrijeme jahao ovamonamo. U malim naseobinama nabavljao sam najpotrebnije namirnice i saznao mnoge tajne.

Običavao sam jahati noću, a danju sam ležao na nekom brežuljku i promatrao. Bilo je mnogo jahača koji su tako radili.

Nalazio sam tragove napuštenih logora, a nastojao sam zapamtiti i putove koji su vodili do malih rančeva i naselja doseljenika.

Bio je to broj s vrlo mnogo skrivenih kutaka, dolina, lanaca brežuljaka, rijeka i udolina punih grmova. Cijeli je kraj bio vrlo nepregledan, pa je odmetnicima i ljudima koji se moraju skrivati pružao bezbroj skrovišta.

Baš u tome ležala je i najveća teškoća Tabhuntera Coburnea.

On je bio vrlo moćan, ali na granicama njegovih pašnjaka živjelo je i odviše momaka koji su se hranili plijenom iz tog kraja.

No ja ću mu ukrasti mnogo više. To sam odlučio tih dana, dok sam lutao krajem oko Pecos Benda.

Nakon pet dana neprekidnog lutanja, skrenuo sam prema Rosaliji. A tamo, u jedinom salunu u gradu, ubrzo sam saznao tko prodaje divnog pastuha i rasplodne kobile.

U blizini je živio samo jedan uzgajivač konja. Njegove su konje cijenili na tisuću milja uokrug. Međutim, on je namjeravao napustiti taj posao, jer je bio vrlo star.

A Tabhunter Coburne ga želi započeti.

Nisam trebao uraditi ništa drugo no čekati Barneyja.

Stigao je sa sedam goniča, jer je uz njihovu pomoć dotjerao goveda na prodaju. Sada su se namjeravali vratiti u Pecos Bend s dragocjenim rasplodnim konjima.

Prve večeri slavili su u salunu što su sretno doveli goveda. I, opili se.

Kad je Barney izišao u dvorište, kako bi ispustio onu silnu tekućinu koju je u salunu ulio u sebe, stao sam iza njega i prislonio mu cijev revolvera u leđa.

Nije još bio tako pijan da ne bi shvatio u kakvoj je opasnosti, pa je stajao mirno. Tiho je fućnuo kroz zube kad sam mu izvukao revolver iz korica i bacio ga na hrpu smeća u dvorištu.

– Ništa me nije sprečavalo da te udarim po glavi – rekoh mu. – Nadam se da znaš cijeniti moju čovjekoljubivost. Osobno nemam ništa protiv tebe, ljutim se samo na tvog poslodavca. A sada krenimo nekoliko koraka dalje. Hajde, u smjeru u kome te guram revolverom. I pazi da se slučajno ne zabuniš!

Krenuo je, bijesno mrmljajući.

– Oklizneš li se, nećeš dobro proći – upozorih ga.

Bio je to iskusan momak i odmah je shvatio da ne varam. Ništa mu se slično neće dogoditi.

Pošli smo do golemog oraha, ispod kojega je stajao moj konj. Noć je bila vrlo svijetla, ali ja sam navukao šešir duboko na lice, a preko njega svezao maramu. Barney me zacijelo neće prepoznati kad se ponovno sretnemo.

Promijenio sam i glas. Govorio sam poput Jenkija, a ne momka iz južnih država.

Kad smo stigli pod orah, morao mi je predati opasač s novcem, što ga je nosio na golom tijelu.

– Možda se više nećeš vratiti Coburne – rekoh Barneyju. – Vjerojatno mu nije potreban predradnik koji ne zna sačuvati povjereni mu novac. Ali ako baš želiš, možeš potrčati k njemu.

Teškom je mukom progutao slinu.

– Kad te uhvatimo – prosikće – objesit ćemo te! Prepoznat će te i nakon tisuću godina.

– Znači, bilo bi bolje da ti odmah utjeram metak među oči – odgovorih grubo i vrlo ozbiljno. U sebi sam se smijuljio, ni ne pomišljajući da to uradim.

Ali Barney je shvatio ozbiljno i požurio da se udalji od mene.

Uzjahao sam i krenuo. Konj je bio odmoren, jer sam dva dana če-

kao u Rosaliji na Barneyja. Njegov konj i konji njegovih drugova bili su umorni. Osim toga, prerezao sam remenje sedla, tako da će se jahači ubrzo naći na zemlji.

Bio sam zadovoljan kako sam sve to izveo. Sada Coburne duguje Allanu McGillenu mnogo manje novca nego prije.

Sutradan, po danjem svjetlu, prebrojio sam novac. Sedam tisuća.

Kasno noću stigao sam u Pecos Bend i pokucao na vratima Nancyne trgovine.

Otvorio se prozor na gornjem katu, kao i kad sam prvi put stigao u Pecos Bend zajedno s teško ranjenim Allanom.

– To sam ja, Ben! – doviknuo sam.

Sišla je i otvorila vrata.

Allan je sjedio u naslonjaču kao da je zdrav. Na stolu pred njim ležale su karte, a nadohvat ruci stajala čaša do pola ispunjena vinom.

Načas sam se ponadao da je ozdravio.

– Kako je? – zapitah bezbrižnije no što sam to zapravo namjeravao.

– Vrašak strijele počeo je okostavati – odvrati Allan – I dalje pritišće na živce. Prokleti pijani liječnik ne usuduje ga se izvaditi, a drugog liječnika u ovom gradu nema. Prokletstvo, zašto se smije nazivati liječnikom i onaj tko nije sposoban izvesti ni najjednostavniju operaciju? U Meksiku žive vračevi, pa čak i neke žene, koji bi tako što izveli u hipu. Jednom, dok sam boravio u plemenu Jagua, njihov je vrač otvorio nekom momku lubanju, izrezao mu oteklinu i ponovo zatvorio glavu. A to je bio samo indijanski vrač...

Ušutio je, a onda me odmjeri i reče:

– Cannone, mislio sam da si se prestrašio Coburnea i odmaglio. Nisam se nadao da ćeš se vratiti, ali Nancy je tvrdo vjerovala u tebe.

Pogledao sam ženu, osvijetljenu blagom svjetlošću svjetiljke.

– Hvala! – rekoh jednostavno, a ona mi se nasmiješi.

Tad sam izvadio novac i počeo ga brojiti.

– Sedam tisuća dolara – rekoh.

– Utjerao sam ih na ovaj način od Tabhuntera Coburnea. Sad vam manje duguje. Još četrdeset tisuća dolara, zar ne?

Dok su se čudili, sve sam im ispričao.

Kad me Nancy saslušala, primijeti:

– I da ništa više ne dobijemo, mogli bismo s tih deset tisuća dolara otputovati na Istok, do nekog znamenitog kirurga. Taj bi mogao spasiti Allana, zar ne?

Divio sam joj se. Bila je to vrlo odlučna i razumna žena.

U desetak dana, koliko sam izbio, Allan McGillen je postao ogorčen i tužan čovjek. Suosjećao sam s njim. Sve je to za njega užasno.

Ipak, posve je mirno rekao:

– Ona još vjeruje u liječnike, ali svi oni zajedno ne vrijede mnogo. Kad je u pitanju doista ozbiljan slučaj, nastoje se izvući. Neću potrošiti sav novac na nekoga kirurga. Ne, Nancy, neću to učiniti.

Nije mu odgovorila: samo ga je čvrsto i odlučno gledala. Nastojala mu je uliti hrabrost i nadu. Ljubila ga je, to bijaše očito. Nancy je doista divna žena.

Ustao sam.

– Moram odvesti konja u staju, Allane. To je prvorazredna životinja.

– Poklanjam ti ga, i to od srca,

jer si mi pravi i iskreni prijatelj. Pošteno plaćaš ono što mi duguješ. Ne bih ti predbacio kad bi sada krenuo svojim putem. Već si mnogo uradio za mene. Ako, pak, Tabhunter u nešto posumnja, ovdje će postati vrlo opasno za tebe. Razmišljao sam o svemu dok sam ovdje sjedio sam. Ništa ne možeš poduzeti protiv njega. Ti si, Bene, platio dug. I hvala ti! Sad imamo deset tisuća dolara, a to je za Nancy i mene mnogo. S tim će novcem Nancy moći u nekom većem gradu kupiti bolju trgovinu i uposliti pomoćnike.

Odmahnuo sam.

– Još ćemo o tome razgovarati. Coburne mi je zaprijetio Wheelokom, a tog momka već dugo tražim.

Pozdravio sam ga i izišao iz sobe. Nancy me otpratila dolje, kako bi zakračunala vrata za mnom.

Pri oproštaju poljubila me u obraz. Bio je to sestrinski poljubac pun zahvalnosti.

– Čuvaj se!

– To činim od onog trenutka kad sam prohodao – odvratih. – Ali Nancy, dobro si se sjetila da bi s Allanom mogla otputovati na Istok do nekog dobrog kirurga. To je izvrsna zamisao! Ali deset tisuća dolara ne bi bilo dovoljno. Nabavit ću vam još.

Dohvatio sam uzde svoga konja i krenuo prema stajama. Hodanje mi je godilo. Proteklih dana i noći suviše vremena proveo u sedlu, a do staje nije bilo daleko.

U salunu je još gorjelo svjetlo, a o prečku pred njim bilo je privezano nekoliko konja. Upitao sam se kartaju li i danas poker.

Mislio sam na Coburnea, ali i na čovjeka s kojim sam se potukao... na Nelsona.

Iz pokrajine ulice pojavi se čovjek. Bio je širok i nekako uglat. Prepoznao sam ga po hodu. Bio je to šerif.

Zastao sam, a on mi pride.

– Pomislio sam da ste pobjegli pred nekim teškoćama – reče mi. – Zar ste tako dugo razgledavali kraj uz rijeku Pecos?

– Jesam! – Ima li kakvih novosti?

Promatrao me ozbiljno, s čudnim izrazom u očima.

– Na rijeci Loop – progovori ponovo – tamo gdje stado prelazi preko plicaka, obješena su prije dva dana tri čovjeka na onom velikom stablu. Čuvajte se, Cannone! Što je s Coburneom i McGillenovima? Zar se Coburne i Nancyn muž otprije poznaju?

Osjetih divljenje prema šerifu. Očigledno je zapažao sve što se u gradu događa. Bio je to čovjek koji osjeća i najfinija strujanja. Nevažne sitnice povezao bi u mozaik, pa se pred njim teško što sakrilo.

Bio je naklonjen, to sam osjećao. Možda je razlog to što je udvarao Nancy, a ja sam želio pomoći McGillenovima.

Neko vrijeme sam oklijevao, jer nisam znao što smijem reći, ali tada ipak odgovorim:

– Da, Coburne i McGillen su se i prije poznavali. Jahali su zajedno u Meksiku, za vrijeme revolucije koja je završila Maksimilijanovim smaknućem.

Zašutio sam i on je shvatio da ne želim ništa više reći. Okrenuo se, kao da želi produžiti, no onda se nagne prema meni i, oštro me pogledavši, reče:

– Polagano počinjem shvaćati neke stvari – prošapće. – Poznate li Wheetlocka? Jeste li već ranije čuli za čovjeka koji se tako preziva?

Jedva sam uspio zadržati uzvik iznenađenja. U posljednji trenutak ipak sam se svladao.

– Revolveraša? – zapitao sam i kimnuo. – Da, čuo sam. Mislite li baš »onog« Wheetlocka? Što je s njim?

– Doputovao je danas, poštanskom kočijom. A vi ste Ben Cannon iz El Pasa. U Pecos Bendu sada borave dva revolveraša, koji su se jednom već borili međusobno... Nije li to bilo u Nogalesu, kad vas je Wheetlock pobijedio?

– Vrlo te brzo sve saznali.

– Da, svijet je ovdje na Jugu vjerojatno manji no što to čovjek zamišlja.

Kimao je glavom, kao da želi pokazati kako ga »suština svega toga silno zanima.

– Zašto je Wheetlock ovdje? – upita. – Zar vas progoni zato što onoga puta nije uspio, ili ga je netko pozvao ovamo.

– Oboje je moguće.

Šerif krene dalje na svom umornom konju, a ja sam produžio pješke.

Doista je i jedno i drugo moguće.

Kad sam u hotelu probudio noćnog vratara i zatražio sobu, znao sam da ću te noći spavati pod istim krovom s Wheetlockom.

A sutra... sutra ćemo se susresti. Što će se tada dogoditi?

VI

Zakasnio sam na zajutak, no Wheetlock je ipak sjedio u blagovaonici.

Nije se iznenadio kad me ugledao i ja sam znao da ga je Coburne pozvao u grad uglavnom zbog mene.

Bili smo sami u blagovaonici. Konobar koji mi je donio zajutak prekinuo je tišinu tek na nekoliko trenutaka.

Sjedili smo za dva stola i zajutarkovali. Potajice smo se pogledavali, iako se to nije vidjelo.

Zajuttrak mi je prijao, jer sam bio gladan.

Odjednom Wheatlock progovori:

– U Nogalesu si imao sreću, zar ne? Jesi li se izliječio? Sve su ti rane zacijelile?

Kimnuh. Nastavio sam žvakati, a zatim srknuo vruću kavu.

– Ostala su mi dva ožiljka – odgovorih napokon. – Ponekad ih pri promjeni vremena osjećam.

– Pa to je vrlo praktično – nasmijao se.

Wheatlock je bio momak svijetle kose, blijede kože i plavih očiju. Bio je srednje visine i vrlo mršav; na prvi je pogled djelovao poput isposnika.

Tjelesno sam bio nadmoćan. Međutim, s oružjem u ruci bio je opasan poput čegrtuše i brz poput munje. Pravi čarobnjak.

I opet smo neko vrijeme šutjeli, a onda ga zapitah:

Coburne te pozvao zbog mene ili zbog kradljivaca stoke koji mu zadaju toliko neprilika? Možda i zbog sitnih zemljoposjednika što ih želi protjerati s pašnjaka.

Nije odmah odgovorio. Onda se nasmijao, pa progovorio:

– Bude li mi dovoljno platio, riješit ću ga svih teškoća. Znaš da se ne tučem zbog zabave. Morat će dobro platiti. Pregovarat ću s njim, pa imaš vremena, Cannone? Ili se odmah želiš osvetiti zato što sam te porazio u Nogalesu?

– Ne! Imamo vremena.

Zašutio sam i nastavio zajutarkovati. Znao sam da djelujem posve mirno, sabrano i opušteno. Iz mene se širila sigurnost i prisiljavala Wheatlocka na razmišljanje. Možda će zato postati nesiguran.

Bijaše to igra živaca.

Obojica smo neprekidno bili spremni da u hipu izvučemo revolvere, ako to slučajno zatreba.

Wheatlock je prvi završio zajuttrak i izašao iz blagovaonice.

Okrenuo mi je leđa. Znao je da nikada nećemo jedan drugome pucati u leđa.

Budemo li se još jednom borili, tada ćemo to uraditi pošteno, licem u lice. U to smo bili posve sigurni.

Dok sam dovršavao zajuttrak razmišljao sam što će se dogoditi.

Wheatlock će sada unajmiti konja i krenuti na Coburneov ranč, gdje će pregovarati o tome koliko će mu rančer platiti.

Pokušavao sam izračunati kad će se Wheatlock vratiti, ako zatekne Coburnea na ranču.

Izračunao sam prilično točno, pa nisam čekao ni sat kad se tog poslijepodneva vraćao s Coburneova ranča.

Odjahao sam mu u susret, puteljkom koji se odvajao od prašnjavog kolskog puta.

Čekao sam uz sam izvor kraj crvenih stijena između kojih je rasla zelena trava. Put za jahače vodio je kraj izvora zato da bi se mogli napojiti konji, a jahači osvježiti.

– Bilo je to prekrasno mjesto. A možda je i dobro mjesto za smrt.

Stao sam na put, tako da me mogao prepoznati. Shvatio je da ga čekam. Usporio je konja i polagano mi se približavao. Zastao je nekoliko koraka preda mnom i upitao:

– Dugo čekaš?

– Otprilike sat – odgovorih i zapitah: – Dakle, jeste li se sporazumjeli? Koliko Coburne plaća za moju glavu?

Hladno se nasmijao, ali nije odgovorio; uvijek bijaše vrlo diskretan.

Polagano je sjahao. Nije učinio nijedan brzi pokret. A kad je narav-

nao opasač, učinio je to tako da nespornost nije bio moguć.

Zatim zakorači prema meni i upita:

— Zar doista želiš da još jednom pokušamo?

Kimnuo sam.

— I u Nogalesu je bilo otprilike tako, zar ne? Ipak, postojala je razlika... vrlo mala ali bijaše odlučujuća.

— Koja? — upita ostrim glasom.

— Moj revolver nije prvi put opalio. Morao sam ponovno napeti palcem kolt da bi udarača udarila po drugo metku.

Zurio je u mene kao da pred sobom vidi tele s dvije glave.

No istodobno je shvatio i to što moje riječi znače: ako je točno to što tvrdim, tada je u Nogalesu pobijedio samo zato što ga je poslužila sreća. U protivnom pucao bih prije njega i pogodio ga.

To ga je teško kosnulo.

Moja je tvrdnja bila snažan udarac, ali se isotg trenutka počeo boriti protiv tog saznanja.

— Lažeš! — poviče ostrim glasom i povuče revolver.

I danas bješe brži, ali nije me pobijedio.

Bio je uzbuđen zbog moje laži da onda moj prvi metak nije opalio i htio je biti brži nego u Nogalesu.

To je bio razlog zašto me prvim metkom nije pogodio, točno kao što sam se i nadao.

Međutim, ja sam njega pogodio. Udarac metka ga je napola okrenuo, no Wheellock je bio revolveraš koji se i ranjen bori.

Njegova je volja bila velika. Ponovno je stao i mirno naciljao.

Pretekao sam ga — i pogodio.

Pucao je i dalje, ležeći na zemlji, sve dok se naposljetku nije smirio.

Prišao sam mu i kleknuo kraj njega.

Pogledao me i rekao:

— Prokleti lažljivče! Nije istina da ti je u Nogalesu revolver zakazao. Želio si me učiniti nesigurnim.

— Imaš pravo.

Tada je izdahnuo.

Pregledao sam njegove džepove i našao novac kojega je dobio za to da bi me ubio.

Dvadeset novčanica od stotinu dolara, ali prepolovljenih.

Druge bi polovice dobio kad dovrši posao.

Čvrsto odlučih da ću se dočepati i drugih polovica.

U noći sam stigao na Coburneov ranč. Onoga dana u šerifovu uredu dobro sam upamtio put, tako da bih ga mogao nacrtati do u pojedinosti.

Bila je ponoć kad sam s obližnjeg brežuljka ugledao svjetla na ranču.

I glavna kuća bijaše osvijetljena.

Možda je Coburne kod kuće. Budući je objesio ona tri kradljivca stoke...samo je to on mogao učiniti...imao je sada mira, pa se vjerojatno mogao odmarati u vlastitom krevetu.

Namjeravao sam ga posjetiti, ali nisam htio prenačiti.

Malo-pomalo svjetla su se gasila. Dobrano je prošla ponoć kad sam krenuo prema njegovoj kući.

Na velikom ranču bile su podignute mnoge zgrade. Glavna je kuća bila sagrađena još u vrijeme kad je ova zemlja pripadala Meksikancima. Mnogi od tih velikih rančeva nekad su pripadali Španjolcima. U ono su vrijeme, naime, osvajači dobivali od španjolskih kraljeva velike posjede za svoje zasluge. Kako kazuju stare legende, ti su osvajači tražili sedam zlatnih gradova. Poslije je meksička vlada potvrdila te darovnice, a to su uradili i Amerikanci.

Rekao bih da je i Coburneov ranč bio jedan od takvih posjeda. O tome je svjedočila prostrana otmjena glavna kuća, sagrađena u španjolskom stilu. Kao da bješe građena za vječnost. Dobro sam poznavao takve hacijende.

Skinuo sam mamuze kad sam krenuo u posjet Coburneu i sada sam se kretao tiho poput sjene.

Kraj obora ugledah čuvara. Lako ga se moglo uočiti po mjesecini. Međutim, ovdje, među zgradama, nije bilo nikoga i lako sam se kretao pod zaštitom mraka.

Povremeno bih zastao i osluškivao. Iz jedne sobe kroz otvoren se prozor čulo hrkanje. Neki je čovjek »palio drva«. Možda su ga zato potjerali iz duge kuće u kojoj su spavali ostali kauboji.

Stigao sam do prolaza koji je vodio u unutrašnje dvorište glavne kuće i zastao oklijevajući.

Iznenada me nešto upozorilo na opasnost. Izvukao sam revolver i ne razmišljajući, nagonski, tjeran samo osjetilima.

Istodobno začuh grleno režanje psa. Životinja je ležala u tamnom prolazu i sada mi je skočila za vrat.

Udario sam ga revolverskom cijevi posred nosa. Nije zalajao, samo je zarežao od bola i bijesa. Bio je ošamućen, pa je pogriješio i još jednom skočio na mene, iako mnogo polaganije. Kretao se kao da je opijen.

Ovoga sam ga puta pogodio nasred čela. Pao je kao da sam ga udario maljem. Možda sam mu slomio lubanju. Bilo bi mi žao, jer je to vjeran i dobar pas, koji je uradio ono što su tražili od njega: čuvao je i štitio gospodara.

Na žalost, nisam mogao dopustiti da mi pregrize grkljan. Njegova je nesreća bila u tome što je

služio gospodara koji je želio moju smrt.

Odvukao sam pseto za stražnje noge u stranu, kako se netko tko bi slučajno prošao ovuda ne bi spotaknuo, a zatim sam se odšuljao dalje.

U unutrašnjem dvorištu žuborio je izvor. To nije bilo neobično, jer su stare hacijende gradili tamo gdje ima vode. U ono vrijeme to je bilo vrlo važno.

Bilo mi je potrebno još pola sata da prodrem u kuću i pronadem spavaonicu Tabhuntera Coburnea.

Na noćnom ormariću, u sobi namještenoj starinskim španjolskim pokućstvom, pronašao sam drugu polovicu novčanica od stotinu dolara.

Sad je potvrđeno da je on pozvao Wheellocka i unajmio ga da me ubije.

Coburne je spavao. Teško je disao.

Svjetiljka je širila po sobi slabo svjetlo i ja sam vidio da nije sâm. Uz njega je ležala jedna žena. Spavali su čvrsto i duboko. Žena u muškarčevu naručaju.

Stajao sam kraj kreveta, s novčanicama u ruci, i razmišljao. Što sada?

Nakon nekoliko trenutaka izišao sam i krenuo prema mjestu gdje sam ostavio konja.

Pas više nije bio na mjestu gdje sam ga ostavio. Vjerojatno se osvijestio i nekamo odvuкао.

Kad sam krenuo na ranč, mrtvoga sam Wheellocka dovezao prebačenog preko sedla. Sada sam ga skinuo, prebacio preko leđa i krenuo prema kući.

Te sam noći imao nezamislivu sreću. Čuvar kraj obora nije se brinuo o tome što se događa kraj glavne kuće i drugih zgrada. Nije-

dan od jahača nije se probudio i pogledao na dvorište.

Donio sam Wheetlocka u unutrašnje dvorište hacijende, pa unio u Coburneovu spavaonicu.

Krevet je bio dovoljno širok za troje.

Položio sam mrtvaca kraj rančera, tako da je sada Coburneu slijeva ležala žena, a zdesna Wheetlock.

Zastao sam, ali se oni nisu probudili. Kraj njih je ležala prazna vinska boca. Teško španjolsko vino djelovalo je poput malja, pa nije bilo čudno što Coburne i njegova družica leže kao da su mrtvi. Ot-krio sam i drugu bocu, na stolu u kutu sobe. I ta je bila prazna.

Izišao sam iz sobe pa iz kuće.

Možda sam pogriješio. Da, vjerojatno sam bio lud kad sam se pona-dao da će Coburne shvatiti ovo pos-ljednje upozorenje. Da će spoznati kakav sam čovjek i što ga očekuje ako me ne ostavi na miru.

Trebao je shvatiti kako ga lako mogu uhvatiti.

Dok sam jahao prema Pecos Bendu, razmišljao sam o svom postupku. Nisam bio veseo. Nije to bila šala što sam položio mrtvaca kraj Coburnea. ne bih želio da to netkotako shvati dok čita ovu moju priču. Samo sam želio upozoriti rančera.

Mora popustiti i vratiti McGil-lenu novac koji mu duguje, ili će sve završiti smrću, njegovom ili mo-jom. Ne popusti li, morat će poku-sati da me ubije.

A tad ga neću poštediti. Neće mi izmaći budem li ga ponovno za-tekao kao danas, pijanog u na-ručju Meksikanke.

VII

Drugog jutra kupio sam u trgo-vini pergament i kutijicu bijelog

praha koji je topiv u vodi, pa se tako dobije fino ljeplivo.

Pošao sam zatim u svoju ho-telsku sobu i uredno slijepio one novčanice; tako bi uradio i Wheet-lock. Slike i brojevi besprijeckorno su se spojili. Svaki čovjek, i svaka banka rado će prihvatiti te novča-nice kao plaćevno sredstvo i zami-jeniti ih. Cesto se događa da netko razdere novčanice a zatim ih po-novno slijepi.

Kad sam krenuo do McGilleno-vih i pozvonio na vratima trgovine, Nancy je izišla iz radionice koja je bila iza dućana.

Nasmiješila se ali i nemirno po-gledala, kao da se plaši ne dono-sim li loše vijesti.

I ja sam se nasmiješio, pa polo-žio dvije tisuće dolara na stol.

– Coburne malo-pomalo otpla-ćuje dug – rekoh. – Kako je Al-lanu?

Prislušnula je što se gore do-gađa.

– Još spava – odgovori. – Za-drijemao je tek pred zoru. Sve lo-šije spava. Za to je kriv taj nerad. Stolar će mu izdijelati dvije štake. Možda će pomoću njih stajati, pa i pomalo hodati.

Ugledao sam u njezinim očima tračak nade i poželio da se ta nada ispuni.

Kad sam kimnuo i krenuo prema vratima Nancy reče:

– Hvala ti, Bene!

Odmahnuo sam glavom.

– Ne zahvaljuj mi, Nancy! Još sam vaš dužnik i zato mi nemoj zahvaljivati.

Nasmiješila se, a onda odmah-nula glavom i rekla: – Više to ne radiš zato što misliš da si naš duž-nik, Bene. Ne, više nije tako. Sada si naš prijatelj.

Spavao sam oko dva sata u svo-joj sobi, pa sišao na objed.

U blagovaonici sam zatekao Mikea Nelsona u društvu neke žene. Zacijelo mu to nije supruga, jer su bili slični. Mogla bi mu biti sestra.

Njezina kosa nije bila tako plamteći crvena poput njegove, već boje crvenkastog meda. Oči joj nisu bile sive poput Mikeovih nego zelene. Svidala mi se isto toliko koliko i Nancy.

Kad sam ušao u blagovaonicu, naši su se pogledi sreli. Da, ta mi se djevojka svidala. Osjećao sam kako iz nje nešto zrači.

Nije li posrijedi samo znatizelja, jer sam za nju bio neznamac.

I Nelson me pogledao. Osim nekoliko ožiljaka, s njegova je lica nestalo tragova naše borbe.

Domahnuo mi je.

– Bene, dođi k nama doviknuo mi je.

Bilo mu je svejedno što su se drugi gosti začudili, jer, su gotovo svi znali za onu našu noćnu borbu u dvorištu kraj staja.

Prišao sam stolu, a Mike Nelson se nasmijao i rekao:

– Liz, ovo je Ben... Ovo je moja sestra, Bene. Sjedni k nama! Imamo janjeće pečenje, okruglice i mahune, a na kraju kavu i kolač od jabuka. Objeduj s nama.

Jedva sam ga slušao gledajući iz najveće blizine u Lizine zelene oči. Vidio sam kako sjaje i primijetio trzaj na njezinim usnama.

Silno mi se svidala.

Čuo sam samog sebe kako pitam:

– Smijem li sjesti za vaš stol, gospodice...

– Da! – prekinula me. – Samo sjednite! Htjela bih upoznati čovjeka koji je onako uredio mog brata, a na kojega se on ipak ne ljuti.

– I on je isto uradio sa mnom – odvratih.

Sjeo sam nasuprot djevojci i objesio šešir za četvrtu, slobodnu stolicu na kojoj je već visio i Mikeov.

– Još si ovdje, ili si se vratio? – upita Mike kroz smijeh.

Ali njegov me smijeh nije prevario. Njegove su me, naime oči promatrale vrlo ozbiljno. Imao je briga, a smijeh je to trebao prikriti.

Ponovno sam se okrenuo prema Lizi Nelson.

– Bilo je glupo što smo se tukli – rekoh – ali možda je bilo potrebno dobro se upoznati. Katkad čovjek nekoga upozna kad s njim pije, ponekad tek kada se potuče. Razumijete li?

Kimnula je, neprekidno me promatrajući. Kao da ju je nešto upozoravalo da me se čuva. Nesumnjivo, bila je i pametna, a ne samo lijepa. Ali vjerojatno više i nije djevojka, već iskusna žena. Možda je udata i ima djecu.

Htio sam to točno znati, pa upitam:

– Gospoda ili gospodica Liz?

Nasmiješila se, a Mike se glasno nasmijao i odgovorio umjesto nje:

– Neće ti ona bilo kojeg muškarca. Izbirljivija je, pa još bira. Birat će i jednoga dana biti usidjelica, sasušena i bez ikakvog unutrašnjeg žara. Da, još je gospodica... prava gospodica.

Liz se dobrodušno smiješila. Vjerojatno je već od djetinjstva naučena na takvo bratovo ponašanje.

Sada su i meni donijeli jelo. Bio sam vrlo gladan, pa sam neko vrijeme šuteći jeo.

Povremeno smo se Liz i ja pogledavali i smiješili jedno drugome.

Kao da je među nama vladao prešutni sporazum, kao da smo jedno drugome čitali misli. Reklo bi se da smo dugogodišnji prijatelji, pa se možemo sporazumjeti i bez riječi.

– Zašto si došao u grad? – zapi-
tah nakon nekog vremena Mikea.

– Ostao sam bez kauboja. Stoka
koju je moj predradnik s nekoliko
ljudi gonio u Santa Fé nije stigla
onamo. Nestala je, tek tako. Ako ti
ljudi nisu prešli kradljivcima stoke,
tada ih je netko jednostavno tjerao.
Tko je to bio? Na ranču je ostao
samo jedan Crnac i starac koji nje-
guje konje. Došao sam u grad da
bih pronašao nekoga tko bi radio
za mene, ali to mora biti osoba
koja nije u vezi s kradljivcima
stoke. Bit će vrlo teško pronaći tak-
vog čovjeka, a ne znam što ću bez
njega.

– Došli smo i zato da nabavimo
namirnice i municiju – umiješa se
Liz. – Jer je malo vjerojatno da
ćemo ubrzo ponovno u Pecos
Bend. Morat ćemo se boriti za pos-
ljednja goveda, za naše pašnjake i
naše izvore. Coburne nam želi sve
oteti, a hoće i mene! Mikeu je po-
trebna pomoć, ali on je prepono-
san da vas zamoli, Cannone, iako
zna da ste jedini čovjek koji bi mo-
gao nešto učiniti za njega.

– Znam da je ponosan –
promrmljah.

Nastavili smo jesti.

– Neki čovjek iznenada gurne
glavu kroz pritvorena vrata blago-
vaonice i pogleda nas. Odmah sam
shvatio kako se želi uvjeriti da li
smo ja, ili pak brat i sestra Nelson
u restoranu.

Kome će javiti što je vidio?

Nisam morao dugo razmišljati o
tome.

U grad je stigao Coburne u prat-
nji nekoliko jahača. Što namje-
rava?

Nije bilo lako odgovoriti na to
pitanje. Nisam znao da li je Co-
burne već gazda cijeloga grada.
Nisam znao hoće li se usuditi na

javnom mjestu uraditi ono što
smjera.

Grad ima šerifa, vijećnike, gra-
danstvo...

Nisam znao da li ga se svi plaše.
Ima li, zato što je vlasnik banke,
vlast nad nekim građanima?

Vrlo dobro sam znao da se u tak-
voj zemlji i u takvim gradićima re-
dovito gomilaju problemi. Postoje
isprepletene veze najrazličitijih in-
teresa i namjera. Mnogi ljudi ne
mogu raditi ono što doista žele,
ono što im leži na duši.

Mirno sam jeo dalje, izmijenivši
čvrst pogled s Mikeon. I on bijaše
primijetio čovjeka koji je virio kroz
odškrinuta vrata. Zasigurao ga je
dobro poznavao, pa je bolje od
mene znao što nas očekuje.

Mikeov je pogled bio vrlo zabri-
nut, i to nije mogao preda mno-
m sakriti.

A onda se sve vrlo brzo odigralo.

Ovoga puta onaj čovjek nije gur-
nuo glavu kroz vrata, već je ušao u
restoran. Pogledao je prema nama,
a zatim je pogled usmjerio na
mene i vrlo glasno rekao:

– Cannone, izidite! Coburne vas
čeka! I požurite što više možete!

Ostali su gosti zurili u mene. Pre-
stali su jesti, strahovito prestrašeni.

U restoranu zavlada tajac. Samo
se iz kuhinje čulo lupanje suda.

Čovjek je izišao ali tišina je još
trajala.

Svi su zurili u mene, a Nelson
tiho reče:

– Dakle, kucnuo je trenutak!
Sad je pružio ticala i nad gradom. I
posljednji koji su još vjerovali u
njega morat će odbaciti sumnje.
Sada Coburne namjerava učiniti
posljednji, odlučujući korak.

Nelson je to kazao vrlo tiho, a
ipak su svi u restoranu čuli što je
rekao.

Liz se nagnula naprijed, pružila

ruku prema meni i položila je na moju podlakticu.

— Ako izidete... — zausti, ali onda zašuti, kao da je tek sada sve shvatila.

Morao sam izaći iz istoga razloga zbog koga se i Mike Nelson one noći sa mnom borio. Da, razlozi su bili potpuno istovjetni.

Nisam smio pokazati slabost! Moram se boriti za svoj ugled! U pitanju je ponos.

Mikeu to nije pomoglo. Izgubio je i stoku i kauboje. I posljednji su pomoćnici pobjegli s njegovih pašnjaka.

Coburne još nije navalio izravno na njega, pa ipak je Mike Nelson već izgubio bitku.

Što će se dogoditi sa mnom ako izidem?

Hoće li se Coburne osobno boriti protiv mene ili je tako dobro rasporedio svoje ljude da će me okružiti i uhvatiti?

Ipak moram izaći. Ništa mi drugo nije preostalo.

Pokušam li pobjeći kroz stražnja vrata, lovit će me poput zeca. Ostanem li, pak, sjediti, oni će ući.

Coburne je spreman za sve. Da nije tako, ne bi bio poslao svog čovjeka.

Polagano sam ustao, namjestio revolver i kimnuo Liz.

Nisam joj morao ništa kazati. Osjećala je i vidjela u mom pogledu da mi se sviđa i da bih rado produžio naše prijateljstvo. Hoće li se to ikada ostvariti?

Kimnuh i Mikeu, pa krenuh prema vratima.

Polagano sam izašao iz restorana na drveni nogostup.

Na suprotnoj strani ulice, ispred trgovine sa sedlima, stajao je Coburne. Naslonio se na drveni stup koji je držao krov iznad pješačke staze i pušio cigaru.

Zdesna i slijeva stajali su njegovi ljudi, revolveraši.

Ali Coburne je doveo sa sobom još ljudi. Bili su raspoređeni desno i lijevo od mene.

Njihovi su konji bili privezani ispred saluna. Prebrojio sam ih na brzinu. Osam! Svi su bili obilježeni znakom Coburneova ranča, velikim slovom »C«.

Coburne je izvukao cigaru, pokazao s njom prema konjima i doviknuo mi preko ceste:

— Cannone, poveo sam jednog i za vas... to je onaj šareni. Sada ćemo krenuti. Pođite do tog konja i uzjašite! Požurite!

Mislio je da će to biti tako jednostavno. Namjeravao me odvesti iz grada. Povjerovao je da ću se pokoriti, jer bi u pritvnom to moglo značiti moju smrt.

Doveo je i šestoricu revolveraša. Nedvojbeno, sagorijevao je od bijesa zato što sam ga ponizio. Znao je tko mu je položio u postelju mrtvog Wheelocka i s noćnog ormarića uzeo prepolovljene novčanice.

Zasigurno je lud od bijesa, iako želi pobuditi utisak vrlo odlučnog i sabranog čovjeka.

Rekoh:

— Coburne, neću poći s vama i vašim ljudima. Neka vas vrug nosi! A znate i zašto. Hajde, naredite svojim revolverašima neka napokon počnu! Iskušajte što možete nekažnjeno učiniti u ovom gradu. Jer to ste željeli, zar ne? Hajde, počnite!

Moje su ga riječi trebala izazvati, ali ujedno sam želio da shvati kako mora prekoračiti sve granice.

Ovom gradu mora pokazati koliko ga prezire i na neki ga način terorizirati. Ne uspije li, tada se mora izgubiti odavde, iz tog kraja. Jer grad je sada u istom položaju

kao što je bio Mike Nelson, a zatim i ja.

Doviknuo je preko ulice:

– Hajde, momci! Udesite ga!

Krenuli su, zdesna i slijeva, a onda ugledah šerifa.

Izlazio je iz trgovine sedlima, u koju je vjerojatno iz dvorišta ušao kroz stražnja vrata. U ruci je držao sačmaricu.

– Hej, Coburne! – dovikne.

Rančer okrene glavu i pogleda ga preko ramena.

Iz restorana iziđe neki čovjek. Bio je to Mike Nelson. Postavio se uz mene, nasmijao i doviknuo preko ceste.

– Tako nećeš uspjeti, Coburne! Na taj način nećeš gurnuti grad u svoj džep.

Imao je pravo.

Vidio sam kako su iza Coburneovih revolveraša izišli na ulicu neki drugi ljudi. Prilazili su im s obje strane dolazeći iz kuća, trgovina i radionica. Bili su to žitelji ovoga grada.

Prepoznao sam neke. Bili su to ljudi koji su kartali u salunu onoga dana kad sam stigao u grad.

I oni su držali puške u rukama.

Da, ovaj je grad bio spreman boriti se za svoj ponos i za svoj ugled. Na to su ih tjerali isti razlozi kao tada Nelsona, a danas mene.

Sad je sve ovisilo o Coburneu i njegovim revolverašima. Hoće li se boriti ili će pobjeći?

Može li rančer u bijesu jasno prosudivati?

Njegovi ljudi, koji su već krenuli prema meni, zastadoše.

Ovo što se događalo silno ih je uznemirilo, jer su shvatili da se neće boriti samo protiv mene, već i protiv Nelsona, šerifa i cijeloga grada.

To je naposljetku shvatio, usprkos užasnom bijesu, i Tabhunter

Coburne, iako nije želio ništa više od toga da mi se osveti.

Spoznao je da mu to neće biti moguće.

Sve nas je potcijenio: mene, Mikea, šerifa... a prije svega cijeli taj gradić. Mora, dakle, odlučiti hoće li otvoreni rat ili će radije pobjeći.

Posljednji ostatak razuma natjerao ga je da nadvlada srdžbu i divlju želju za osvetom. Bacio je cigaru u prašinu i krenuo prema konjima, domahnuvši svojim ljudima.

Prišli su mu, i to s velikim olakšanjem. Bili su sretni što nije nastavio, jer tada bi izbilo nasilje. Znali su da bi bilo mrtvih i da bi potekla krv.

Uzjahali su, ali nisu potjerali konje. Krenuli su posve polagano iz grada.

Jahali su iza svog gazde, vrlo disciplinirano, a ne poput kukavica i pobijedenih.

Odjahali su zato što su shvatili da ne mogu uraditi ono što su namjeravali. Bili su dovoljno pametni da odustanu. Međutim, oni će se vratiti, kad-tad, a onda će gradu oduzeti njegov ponos, slomit će ga i poniziti.

Iz njih se širilo nešto kobno, nalik oštrom vonju vučjeg čopora.

Svi smo osjećali da su samo odgodili namjeru, za nekoliko dana ili noći.

Krenuli su kasom tek kad su stigli do izlaza iz mjesta. Za njima se uzdignuo oblak prašine, pa su se uskoro izgubili iz vida.

Kimnuh šerifu koji je još stajao kraj trgovine sedlima, a zatim se okrenem Mikeu koji je stajao uz mene.

Shvatio sam da smo doista postali prijatelji.

Nasmijao mi se, a oči su mu zasjale.

– Na žalost, nije se htio ovdje boriti – reče. – A meni bi to odgovaralo. Nakon toga bih se, možda, riješio nekih briga, a sada se sve nastavlja. Štoviše, tek pravo i počinje.

Okrenuo se i vratio u restoran.

Pogledao sam još jednom uz i niz ulicu.

Građani su počeli ulaziti u kuće, trgovine i radionice. Sve je poprimalo uobičajeni izgled.

Kad sam se vratio u restoran, gosti su opet sjedili na svojim mjestima, a neki su još ulazili na stražnja vrata.

– Poći ću s vama – rekoh Mikeu. – Htio bih pogledati ranč i saznati kuha li dobro tvoja sestra.

Nasmijao se.

– Zašto te to zanima?

I ja se nasmijah.

– Do sada su sve lijepe i privlačne žene koje sam upoznao bile užasne kuharice – objasnim im. – Njihove su se vrline krile u drugim područjima, to moram priznati. A dobre kuharice nisu bile privlačne. Ono što im je manjkalo nisu mogle nadoknaditi kuharskom vještinom. Ipak vjerujem da postoje lijepe i privlačne žene koje znaju i kuhati. Nisam se još odrekao nade da ću jednog dana pronaći takvu ženu. Zato neprekidno tragam za njom... Mike, zna li tvoja sestra kuhati?

Široko se nasmijao, zaboravljajući načas sve brige i nevolje.

Pogledali smo Liz.

Djevojka nekoliko trenutaka nije znala bi li se smijala ili ljutila.

Pogledala nas je sjajnih očiju.

– Podsjećate me na dva divlja i lakomisljena dječaka. Prvo se tučete da biste se bolje upoznali, zatim postajete najbolji prijatelji. A sada se i šalite kao da vas ne očekuje borba na život i smrt. Što sve

to znači? Zar ste ljudi ili ste samo glupi?

– Oboje – nasmija se Mike.

– Da, mi smo i ljudi i glupi – suglasio sam se. – Kako bismo se drugačije i ponašali.

VIII

Put je bio dug dvanaest milja, a često je vodio kroz nepregledna područja. Tu se posvuda mogla postaviti zasjeda.

Povremeno smo zastajkivali i tražili svježije tragove konjskih kopita. Ali nije ih bilo. Coburne u pratnji svojih revolveraša nije prošao ovuda.

Brat i sestra Nelson povelili su u grad dva teretna konja. Sada su životinje bile teško oterecene.

Do ranča Nelsonovih stigli smo u smiraj dana.

Sve je bilo u mraku. Nigdje nije gorjelo ni najmanje svjetlo. Nije se upalilo ni tada kad su se udarci kopita naših konja već morali čuti.

Zastali smo, a Mike poviče:

– Hej! Paco... Alabama gdje ste?

Nitko nije odgovorio.

Mike i ja smo sjahali, izvukli revolvere i pješice krenuli dalje. Liz je ostala kraj konja. Bili smo spremni da odmah zapucamo.

Mrak je postajao sve gušći.

– Stigli smo do dvorišta.

Nigdje nikoga!

Ipak, mogli bi biti da se Coburne s revolverašima sakrio u mraku i da ćemo se ubrzo mi naći u klopci.

Izenada Nelson poviče:

– Paco! Alabama!

Začuli smo nešto nalik odgovoru, ali muklo i tiho. Reklo bi se da glas dolazi iz zemlje.

Mike je iznenada počeo kleti i potrčao naprijed.

Slijedio sam ga, vidjevši da trči prema bunaru usred dvorišta. Tamo je stajalo i korito puno vode.

Sakrio sam se iza korita i promatrao glavnu kuću, koja mi bješe nasuprot. Pogledao sam i desno i lijevo, prema drugim zgradama; zdesna su se nalazile staje, sjenik i spremišta, a iza njih obor.

Iz dubine bunara začuli su se zvukovi. Dolje je ležao ili čučao čovjek i neprekidno vikao, ali se nije razumjelo što.

Uspravio sam se i turnuo ruku u korito s vodom. Smočio sam ruku i počeo prati prašnjavo lice.

Tada ugledah u koritu čovjeka. Ležao je potrbuške. Kako se nije micao, zasigurno je bio mrtav.

Izvukao sam ga. Bio je onizak i lagan.

— To je Paco. Dugo je godina radio za mene. Brinuo se za konje — objasni mi Mike. — Alabama je dolje u bunaru. Spusti me s užetom, jer ga moram izvući.

Otrčali smo do bunara, gdje sam pomoću užeta polagano spustio Mikea.

Čuo sam kako stenje i kune.

Kad sam izvukao Crnca, još je živio.

Liz je u međuvremenu s konjima stigla u dvorište. Ništa nije rekla, ali se odmah počela brinuti za ranjenika dok sam ja izvlačio Mikea. Uže umalo nije puklo pod njegovom težinom, a drvo oko koga se savijalo počelo je škripati.

Mike je sjeo na ogradu bunara. Teško je disao i bio mokar do pasa.

Liz iznenada krikne:

— On umire! Mike, Alabama umire! Zacijelo su ga naglavačke bacili u bunar. Nismo ga smjeli izvući užeto. Vjerojatno ima unutrašnje...

— Prokletstvo, a kako bismo ga inače izvukli kroz tu usku cijev?

Mikeov je glas bio ljut, ali srdžba se nije odnosila na sestru, već na

ubojice i razbojнике koji su ovo učinili.

Svi smo kleknuli kraj Crnca. On je užasno stenjao i još jedva disao. Posljednjim je snagama izrekao:

— Coburne...

A tada izdahne.

Drugog dana, nakon što smo Alabamu i Paca sahranili na malom groblju ranča, malo-pomalo otkrili smo što se sve dogodilo prošle noći.

Posjetili su nas neki od susjeda. Bili su to uglavnom sitniji zemljoposjednici i farmeri iz pokrajnih malih brdskih udolina, koje su zaposjeli po pravu koje je vladalo u tom kraju.

Tabhunter Coburne je te noći bijesnio poput ludaka zajedno sa svojim ljudima. Nije bio dovoljno strpljiv da čeka na nas. Morao je izliti bijes, pa je sa svojim revolverašima jahao uokolo, kako bi svima dokazao snagu i moć. Ljudima je naredio da se napokon gube s pašnjaka, a njegovi su jahači te njegove riječi zorno potkrijepili.

Ono što se dogodilo Slaterleejevima bio je tipičan primjer za to.

Mae Slaterlee dovezla se tog poslijepodneva k nama. Kada je postavila kola, primijetili smo da je s njom i četvoro djece, a da na slami leži njezin muž i jauče.

Pogledala nas je i upitala.

— Da li je Coburne bio i u vas? K nama je navratio. Umalo su ubili mog muža. Teško su ga ranili. A sve se to zbilo pred očima djece. Naredili su nam da napustimo našu zemlju, i to još danas. Moram odvesti muža u grad, k liječniku. Slomili su mu kosti i...

— Kreni dalje, Mae! — zastenje čovjek u kolima. — Molim te, kreni!

Dok smo gledali za kolima, Liz reče tvrdim i prodornim glasom:

— Sad će Coburne povući svoj potez. Dobro se pripremio. Potjerat će odavde sve ljude koji su zaduženi kod banke, one koji su uzeli zajmove. Banka je vjerojatno u njegovim rukama. Kako ljudi ne mogu isplatiti dug, banka će preuzeti njihove farme. I tako će u Coburneove ruke pasti imanja oko Pecos Benda u širokom krugu.

Dobro smo je razumjeli. Sve je to vrlo jednostavno. Coburne je radio prema starom i primitivnom planu koji je uvijek dovodio do uspjeha, osobito tamo gdje nije bilo nikoga tko bi se mogao suprotstaviti nekom silniku.

Pogledah Nelsonove:

— Jeste li i vi dužni banci?

Kimnuli su.

Mike zamišljeno reče:

— Da je moje stado stiglo do Sante Féa, da se nije izgubilo, dobio bih mnogo novca. Da, tada bih...

Ušutio je, no nije bilo potrebno dalje govoriti. Tek sam sada shvatio u kakvu sam to veliku i zamršenu igru upao.

Dan je prošao, zatim noć, pa opet dan iza nje, a Coburne nije dolazio. Ostavio nas je u iščekivanju onoga što će se dogoditi.

Morali smo računati na to da će nas napasti. Bili smo sigurni da će doći i udariti na nas svom snagom. Htio je uhvatiti mene, želio uhvatiti Nelosona. Mikeovo je ime već dugo na prvom mjestu njegova popisa, jer je mogao postati vođa njegovih protivnika. U cijelom kraju cijenili su ga kao dobrog i hrabrog borca, pa nitko nije za ulogu vođe bio pogodniji od njega. Najbolje sam to

sam znao, jer je svoju snagu iskušao i protiv mene.

Coburne je vrlo spretno uništio Nelsona.

Mike je morao prodati stoku, kako bi namirio dug u banci i isplatio nadnice kaubojima, ali stado je nestalo. Nijedan od jahača nije se vratio kući. Čak ni predradnik, u koga je imao veliko povjerenje.

Stoka na pašnjacima nije imala nikakve zaštite. Za nju se već nekoliko dana i noći nitko nije brinuo. A kako su kradljivci stoke pokradali sve rančere, pa se nisu plašili čak ni Coburnea, Mike je morao računati s tim da se kraljivci svemu tome raduju. Ta im je svađa samo koristila.

U podne stiže posjetiteljka. Nancy McGillen. Dovezla se na laganim kolima, a kad ih je zaustavila pred kućom, njezino je lice bilo vrlo ozbiljno.

— Što se dogodilo? — upitao sam, siguran da se nešto dogodilo, jer inače Nancy ne bi došla ovamo.

— Kaznio je grad... bolje rečeno, naredio da ga kazne. Šerifa Farrela su u tamnoj uličici raznijela dva pogotka iz sačmarice. Ostao je na mjestu mrtav. Iste su noći izgorjele neke kuće. Htio je uništiti grad.

— Udi u kuću, Nancy! — pozove je Liz. — Skuhat ću kavu. Mogla bi i nešto pojesti.

Nancy je oklijevala, pa sam joj pružio ruku kako bih joj pomogao sići.

— Čeka te dug put do kuće — primijetim i odmah zapitah: — kako je Allanu?

— Malo bolje. Neprekidno vježba. Ponekad može pomaknuti prste na nogama. Leži u krevetu i zuri u bose noge. Kad mu uspije pomaknuti prste nekoliko milimetara, sav je obliven znojem. Ipak se nada. Pomoću štaka može se sada

pomicati bez tuđe pomoći. Uvježbao je zabacivati gornji dio tijela kad su mu štake pod pazuhom. Vratio mu se dio hrabrosti, ali ne želi poći sa mnom u neki veliki grad na Istoku gdje bismo mogli potražiti kirurga. Napisala sam mnogo pisama da saznam tko mu može pomoći. Možda će pristati kad dobijem odgovor.

Napokon je sišla s kola i krenula s Liz u kuću.

Mike i ja ozbiljno smo se promatrali.

– Uspjelo mu je, dakle, pokoriti grad – rekoh. – Dokazao je da ga nije teško povrijediti, pa je slomio njegov ponos. Uskoro će doći ovamo. Mike, moramo krenuti odavde. Ne smije nas zateći na ranču. Moramo ostati pokretni. To je jedini spas.

Mike kimne.

– Da – prošapće – to sam već i ja mislio. Ne smije nas zateći ovdje, jer bi tada uništio cijeli ranč. Ovako će se ponadati da će ranč pasti u njegove ruke, pa će ga sačuvati.

Dakle, bili smo istog mišljenja. Međutim, kad sam predložio da Liz pođe s Nancy u Pecos Bend, doživio sam razočaranje.

Mike se tvrdo nasmijao i odmahnuo.

– Ne poznaješ Liz. Ne bi ostala u gradu. Nikada! Poći će s nama. Jaše i puca poput muškarca. U tom je pogledu prava Amazonka, o kojima sam jednom čitao. Ben, znaš li što su Amazonke?

– Sad sam se ja nasmijao i kimnuo.

– Nisam baš neobrazovan. Riječ »Amazonka« na grčkom znači nešto kao »Ona bez grudi«. Bilo je to žensko pleme iz Azije. Njihova se kraljica zvala Penthesilea, a pod

njezinim su se vodstvom borile kod Troje.

Mike se čudio:

– Pa ti si profesor koji je studirao povijest i tko zna što još!

– Ne, nisam, ali kad se dočepam knjige, ja je i pročitam. A tvoja sestra zasigurno nije Amazonka, jer ime »ona bez grudi« uopće joj ne odgovara. Ona mnogo toga skriva pod košuljom.

– Zar vjeruješ da one nisu imale grudi? – Odmahnuo je glavom. – Vjerojatno su ih tako zvali samo zato što su se borile protiv muškaraca. I moja će se sestra boriti poput muškaraca. Ne mogu joj to zabraniti. Uostalom, i tako me nikad ne sluša. Vrlo je samostalna, prijatelju!

Krenuli smo da osedlamo konje. Namjeravali smo povesti i one koji će ponijeti teret.

Nancy McGillen nije se dugo zadržala. Ubrzo je izišla iz kuće i popela se na kola.

Neko smo vrijeme stajali i razgovarali, a ona mi na kraju reče:

– Kad Tabhunter Coburne dođe u grad, svi će mu lizati ruke. Tada će doći do Allana i mene i potražiti svoj novac. Plašim se. Možda će narediti da Allanu pritisnu revolversku cijev na sljepoočicu. Ako se to dogodi, sve ću mu dati. A tada...

Nije dorekla, ali slutio sam što je htjela reći: da će onda pokopati sve nade koje polaže u dobrog kirurga u i njegovu pomoć.

I tako još jednom osjetih koliko dugujem Allanu. McGillenovima bi trebalo da dobiju još mnogo novca od Coburnea.

– Vidjet ćemo – rekoh. – Ne mogu ti ništa obećati, jer bi me mogao uhvatiti. Međutim, nije još sve izgubljeno.

Kad se odvezla, Mike pogleda sestru i reče:

— Odjahat ćemo s ranča, jer bi ovo mogla postati mišolovka za nas. Moramo ostati pokretni. Bi li ti radije pošla s Nancy u grad?

Otpuhnula je prijezirno kosu s čela, ali nije izustila ni riječi. No, njezino je ponašanje odavalo takav prezir kao da ga je zapitala: »Kako si to mogao i pomisliti?»

Konje iz obora pustili smo na slobodu, jer nismo znali kad ćemo se vratiti. Konji će zasigurno ostati u blizini. Sva su korita bila puna vode, a životinje dobro poznaju taj kraj.

Jahali smo prema bregovima. Do onih na zapadu bilo je samo pola milje.

Sunce je počelo zalaziti kad smo stigli u podnožje crvenih stijena i grmlja. Iznenada, primijetismo na jugu oblak prašine.

Jahači!

Tabhunter Coburne dolazi sa svojom hordom.

Krenuli smo u posljednji trenutak. Nagon nas je upozorio.

Da smo ostali, okružio bi nas u kući na ranču. A ovoga ga je puta pratilo više konjanika nego u grad.

Bilo ih je dvanaest.

Sve smo dobro vidjeli s mjesta na kome smo se nalazili. Promatrali smo to kao što zapovjednici promatraju vojsku na bojnom polju. Samo što se tamo nije odigrala bitka. Tamo je bio samo Tabhunter sa svojim revolverašima.

Okružili su ranč i ubrzo otkrili da je napušten.

Jedan od konjanika počeo je jahati oko ranča i ubrzo pronašao naš trag, pa domahnuo drugovima.

Tabhunter Coburne ponovno je uzjahao i krenuo, u pratnji sedmorice jahača.

Četvorica su zaostala na ranču.

Zauzeo je ranč Nelsonovih, bolje rečeno zamišljao je da ga je zauzeo. Sada mora uraditi još samo jedno: pronaći nas i ubiti.

Pogledao sam Liz.

Odjenula je meksikansko jahaće odijelo, a crvenkastu je kosu sakrila pod velikim šeširom. Nalikovala je vitkom, gipkom momčiću.

Odlično je jahala. Sada je djelovala poput prave Amazonke.

Uzvratila mi je čvrstim pogledom.

— Pronašli su naš trag i slijede nas — reče Mike. — No naši su konji odmorni, pa ćemo im lako pobjeći. U noći će izgubiti trag i tek će po danu moći krenuti za nama. Ili da ih ovdje pričekamo u zasjedi?

Oklijevao sam, ali samo načas. Odmahnuo sam glavom i rekao:

— Ne, mogli bi nas okružiti. Ne bi im bilo teško dojahati s desne i lijeve strane preko brijega. Mogli bi nas ovdje zadržati. Ne, uradit ćemo nešto drugo.

Objasnio sam im što.

IX

Mnogo prije ponoći stigli smo na ranč Nelsonovih. Konje smo ostavili u razumnoj udaljenosti.

Noću Coburne nije mogao slijediti naš trag, iako je njegov tragač bio vrlo spretan. Morao je čekati mjesečinu ili dan.

Nikada neće posumnjati da smo se vratili tamo odakle smo krenuli.

Približavali smo se pješice sa strane obora. Kraj spremišta stigli smo do dvorišta i vidjeli u kući svjetlost.

Bilo je potrebno neko vrijeme da saznamo kako su sva četvorica koje je Coburne ostavio na ranču u kući. Ti glupani su se tako sigurno osjećali da nisu postavili ni stražu.

Sve je završilo vrlo brzo. Ušao sam kroz prednja vrata, a Mike

kroz stražnja; vrata su bila otključana.

Sjedili su u sobi za dnevni boravak i pili vino što su ga pronašli u podrumu. Bilo je to teško crno vino. Kao što smo poslije vidjeli dotad su ispraznili veliki vrč.

Jedan od njih prebirao je po gitari Liz Nelson i pjevao pjesmu o nekoj Conchiti koja je u seocetu u Sonori čekala ljubljenog, koji je odjahao s prijateljima u potragu za blagom što ga je htio donijeti svojoj Conchiti.

Kad me gitarist ugledao, prestao je svirati. Usta su mu ostala otvorena, a oči kao da su iskočile.

Ništa nije kazao jer je primijetio moj revolver.

— To je bila divna pjesma, hombre! — rekoh. — Pravi si umjetnik.

Ostali su htjeli ustati, uz glasne kletve, ali Mike iza njih reče:

— Mirujte, momci!

Nisu ga poslušali.

Jedan se bacio natraške, zajedno sa stolicom na kojoj je sjedio, i povukao kolt. Glasno je doviknuo zapovijed svojim drugarima.

Ovi su napokon shvatili da se moraju boriti, kao i to da imaju izgleda jer su suočeni samo s dva protivnika. Bili su to divlji i opasni revolveraši. Do sada su uvijek pobjeđivali, pa su vjerovali u sreću.

Zauriali su i počeli pucati.

No Mike i ja smo to uradili prije. I brže.

Nakon dvije sekunde sve bijaše gotovo.

Jedan od njih stajao je uspravno poput svijeće, pružajući ruke uvis koliko je mogao. Drugi je hroptao. To mu bješe posljednji dah, jer je izdahnuo. I to se čulo.

Treći i četvrti su stenjali, jer su i oni bili ranjeni. Da je bitka potrajala, morali bismo ih ubiti.

Dim pušcanog praha širio se i grizao nas za oči i nos.

— Prokleti glupani — reče gorkim glasom Mike. — Zar ste vjerovali da će naše strpljenje vječno trajati, nakon što ste ubili Paca i Alabamu? Možda niste bili prisutni kad je Coburne poludio? Zar ste ovoga dana jahali s njim?

Nisu odgovorili. Samo su kleli i uzdisali.

Nelson pride čovjeku koji se predao i sada stajao ruku podignutih uvis. Bio je to čovjek koji je svirao gitaru.

Mike mu gurne revolversku cijev u želudac, čvrsto i nesmiljeno, i naredi:

— Hajde, govori, veliki umjetniče! Reci mi tko je bacio Alabamu u bunar i slomio vrat malom Pacu. Možda Hogjaw Mullen? Dakle, hoćeš li progovoriti?

— Da, on! — odgovori čovjek. — Coburne mu je to naredio. Hogjaw Mullen je to uradio kad smo jahali kraj vašega ranča.

Mike polagano izdahne zrak. Zadrhtao je i ja sam tek sada shvatio koliko ga je potresla smrt dvojice pomoćnika.

Jedan je trenutak izgledalo kao da će opaliti u Coburneova čovjeka, koji je drhtao i teško disao, ali nije jecao, niti je molio za milost.

Nakon nekog vremena Mike se povukao govoreći:

— Odlazi! Zajedno s prijateljima! Položi ih, ako to mora biti, na njihove konje i nestanite. Hajde, što čekaš?

Momak se maknuo.

Pomogli smo mu.

Ranjenici su stenjali i jecali, ali nismo suosjećali s njima. Morali su s ranča.

— Odlazite proklete ubojice! — procijedi Mike. — Družba razbojnika! Bili ste ovdje onoga dana kad

su tu ostala dva leša. Zapravo bih vas morao objesiti. Da, objesiti!

U njegovu se glasu ponovno pojavio gnjev koji je želio sve uništiti. Vjerojatno je iskreno volio Paca i Alabamu.

Plaćenici požure s ranča. Oba su se ranjenika mogla sama držati u sedlu, a mrtvac su prebacili preko konja. Momak koji nije bio ranjen uhvatio je i uzde tog konja.

Mike mu reče:

– Na tvom bih mjestu nestao iz ovog kraja. Dobro sam upamtio tvoje lice.

Momak nije odgovorio.

Kad su odjahali, iz mraka pride Liz. Čekala je što će se dogoditi i ujedno nas osiguravala.

– Je li sve u redu? – upita.

– Da, ništa nam se nije dogodilo – odvrati joj brat.

Još smo trenutak mirno stajali, a onda se Mike okrene.

– Ugasit ću svjetiljke i zatvoriti prozore i vrata – rekao je mirno i jednostavno.

Malo zatim ponovo smo jahali kroz noć.

Tabhunter Coburne je danas izgubio četoricu ljudi, a mi smo dobili jednu rundu. No znali smo da moramo uhvatiti Coburnea ako želimo pobijediti.

Jahali smo brzo i malo iza ponoći već ujahali u grad.

Zastali smo pred hotelom. Mike i Liz pošli su u restoran. Htjeli su nagovoriti kuhara da nam priredi večeru iako je već bilo kasno. Moglo se dogoditi da idućih dana i noći ne uspijemo pojesti toplo jelo.

Krenuo sam daščanim nogostupom do Nancyne trgovine i pokušao.

Pogledala je kroz prozor i ja sam joj se javio. Brzo je sišla i otvorila vrata.

Prije no što sam ušao još sam se jednom ogledao.

U gradu je bilo tiho, tiše nego inače. Coburneov jahač s ranjenicima i mrtvacem još nije stigao. Jahali smo mnogo brže od njega, kraticama i puteljcima.

– Što se dogodilo? – upita Nancy.

– Moram razgovarati s Allanom. – Ušao sam. – Makar ga morali probuditi...

– Bene, što se dogodilo? – doviknu Allan odozgo.

Popeo sam se k njemu. Stajao je uspravno, poduprt na štake ispod pazuha. Ruke je položio na prečke i tako se pomicao.

Bio je vrlo mršav, ali u njegovim sam očima primijetio stari sjaj.

U nekoliko rečenica ispričao sam im sve, pa završio riječima:

– Mi, dakle, ratujemo protiv Coburnea. Možda ćemo ga uhvatiti, a možda će on uhvatiti nas. Ali, ma što se dogodilo, on će sutra sigurno doći ovamo. U to sam uvjeren. Dode li sa sedam revolveraša, nećemo ništa postići. Tada će uraditi s vama što ga volja i oduzeti će vam novac. A vi biste mu ga i dobrovoljno dali kad bi zaprijetio jednom od vas. Ako vas, pak, zarobi, moći će mene ucijeniti. Razumijete li? Zato sam i došao k vama, da vas zamolim za pomoć. Krenite ujutro poštanskom kočijom u San Antonio! Otputujte na Istok, do kirurga, i pišite mi. Ako ga pobijedimo, poslat ću vam ostatak novca. Morate poći, već sutra! U protivnom onemogućit ćete i mene. Shvaćaš li, Allane?

Preklinjao sam ga.

Stajao je spuštene glave i razmišljao.

Nancy pride.

– Mene ionako neće poslušati – reče. – Nadam se da će tebi pov-

jerovati. Tebi ne može pomoći, a Coburne bi ga mogao zarobiti. Dobro si kazao, Bene.

Šutio sam, promatrajući Allana, koji je polagano podigao glavu, uzdahnuo i prošaptao:

— Da, uvidam to! Moram se maknuti što dalje od njega ako ne želim da tebe ucijeni. Mogao bi Nancy i mene uzeti za taoce. Da, to je istina. Sposoban je i za takvu podlost. Shvatio je da se osjećaš obavezan prema meni. Dobro, otputovat ćemo prvom poštanskom kočijom u Teksas.

Ušutio je, pa dodao:

— Mnogo sreće! Nemojte se predati! Otjeraj Coburnea s tog svijeta! On je grabežljivac, dvonožni tigar!

Kimnuo sam, pa se okrenuo. Nancy mi je prišla i poljubila me u obraz.

— Zbogom, prijatelju! — reče. Čim se negdje smjestimo, javit ću ti našu adresu.

Na ulici sam nekoliko puta duboko udahnuo svježi zrak. Da li je to oproštaj zauvijek od McGillenovih?

Konji su još stajali pred restoranom: tri jahača i jedan s teretom. Nelsonovi su vjerojatno i za mene naručili večeru.

Pogledao sam prema salunu i primijetio kako iz saluna izlazi neki muškarac, teturajući. Ispod ulične svjetiljke zastane, kao da se mora priviknuti na svježi zrak, rastrijezniti i odlučiti u kojem će smjeru krenuti.

Prepoznao sam tog čovjeka; bio je to direktor banke.

Prešao sam cestu i krenuo prema njemu. Kao da sam poslušao unutrašnji glas koji mi je govorio da to učinim.

U međuvremenu sam bio saznao da se zove Starbuck i zato sam ga sada pozdravio:

— Dobra večer, gospodine Starbuck! Dobro je što sam vas sreo. Inače bih morao doći sutra k vama u banku, a to bi zasigurno ljudi opazili. Sada ćemo razgovarati bez svjedoka. Moram vam postaviti nekoliko pitanja. Sklonite se od ulične svjetiljke.

Uhvatio sam ga pod ruku, onako kako se pridržava pijanca, i odvuкао u mrak.

Pošao je dobrovoljno, ali je njegov mozak počeo raditi. Vjerojatno je svježi zrak pojačao pijanstvo i vrtoglavicu kad je izišao na ulicu, ali sada se počeo oporavljati. Svježi zrak ga je otrijeznio. Nakon nekoliko koraka hod mu je postao sigurniji. I njegov je glas bio čvrst kad je rekao:

— Niste li vi onaj... onaj Cannon? Da, vi ste momak koji se tukao s Nelsonom i ima neprilika s Coburneom, iako ne znam zašto. Ovaj vam je grad pomogao, ali je za to ubrzo bio okrutno kažnjen. Ludače, unesrećili ste Pecos Bend!

Bio je bijesan, a to mu je pomoglo da se brže otrijezni.

Stajali smo u mraku, naslonjeni na neku zgradu. Bilo je to veliko skladište trgovine mješovitom robom. Ovdje nije stanovao nitko, pa iznad nas nije bilo prozora. Dakle, nitko nas nije mogao promatrati.

Moje su misli jurile tisuću milja na sekundu. U minuti sam smislio tucе planova i opet ih odbacio. Ipak, znao sam da bankar ima ključ za rješavanje nekih problema. Samo je važno da ključ okrenem na pravu stranu.

Kako to učiniti?

Nisam smio dugo razmišljati ni oklijevati i zato rekoh:

— Gospodine Starbuck, za vas je

detektivski ured Pinkerton zacijelo pojam?

Trgnuo se.

– Pinkerton? – zapita promuklim glasom.

Primijetivši strah u njegovu glasu, osjetih da sam krenuo pravim putem.

– Da, Pinkerton! – ponovih. – Moram vam postaviti nekoliko pitanja, gospodine.

Nekoliko je trenutaka šutio, tada tiho reče:

– Pitajte, gospodine Cannon. Odmah sam pomislio da Coburne navaljuje na vas iz nekog vrlo važnog razloga. Dakle, pitajte!

Vjerovao je da sam jedan od Pinkertonovih ljudi, a vjerojatno je imao štošta na duši. Zato nastavim razgovor grubljim glasom:

– Coburne je stigao u ovaj grad sa zlatnicima u vrijednosti od oko stotinu tisuća dolara. Što se onda dogodilo? Kako se to razvijalo dalje?

Duboko je uzdahnuo, pa odgovorio:

– Da, stigao je s francuskim i meksičkim zlatnicima. U ono sam se vrijeme nalazio u vrlo teškom položaju, jer su razbojnici opljačkali banku i nisam raspolagao gotovinom. A zajmove koje sam davao rančerima i doseljenicima nisam mogao tako brzo otkazati. Nisam više bio sposoban isplaćivati obveze, pa bih i sam morao pozajmiti novac uz visoke kamate. Tada je stigao Coburne. Imao sam dobre veze u Santa Féu, pa sam mogao te zlatnike malo-pomalo mijenjati. Tada smo postali ortaci. U ono je vrijeme kupio veliki ranč za koru kruha, jer stoka nije vrijedila ništa. Međutim, kad su u Kansasu počeli graditi stanice za utovar stoke, i to u Abileneu i Dodge Cityju, a klaonice na Istoku ostale bez mesa, vri-

jednost Coburneovih goveda se udesetorostručila. Već je za prvo stado dobio više od pedeset tisuća. Tada je kupio većinu akcija moje banke, pa se od tog vremena pokoravam njegovim narednjima.

– To neće dugo trajati. Upravo ste mi potvrdili ono što sam već znao. Već sam poslao izvještaj i uskoro će ovamo doputovati savezni šerif. Sada možete otići, gospodine Starbuck. No, kažete li Coburnu ma i jednu riječ o ovom razgovoru, optužit ću i vas kao suučesnika. Do sada niste ništa slutili, ali više nije tako. Jesmo li se razumjeli?

– Jesmo – potvrdi Starbuck i krene polaganim, posrćućim korakom. Ali uskoro ubrza da bi naposljetku trčao prema svojoj kući.

Gledao sam za njim i pitao se što će poduzeti.

Ako sam ga dobro ocijenio, pobjeći će. Radio je za Coburnea samo dotle dok je to bilo i u njegovu korist. Zacijelo neće ostati vjeran ranču kad ovom zaprijeti zakon.

Ne, Starbuck će, najvjerojatnije, napustiti brod koji tone. Povjerovao je da je Coburne ukrao zlatnike i da ga zato progone, pa će što prije odmagliti.

Prije toga će isprazniti blagajnu. Nekoć je bio sitan bankar i umalo nije propao. Sada ovisi o Coburneu i mora raditi za njega, kao njegov namještenik. Nikad nije bio značajan čovjek. Da, moglo bi se dogoditi da se strahovito prestraši i pobjegne.

Ako to uradi meni će biti vrlo lako.

Kad sam ušao u restoran, brat i sestra su sjedili za stolom u kutu i jeli. Na stolu bijaše i treći tanjur, pun.

Stoječki sam pojeo nekoliko zaloga i popio šalicu kave dok su Liz i Mike zurili u mene.

— Što se dogodilo? — upita Mike. — Zašto ne sjedneš?

— Žurim. Vratit ću se za pola sata. Moram izjahati iz grada. Imam posao u vezi sa svojim prijateljima McGillenovim.

Izišao sam iz restorana i odjahao do javne konjušnice, zakrenuo u uličicu, okrenuo konja i čekao.

Promislio sam još jednom o svemu, ali nisam naišao ni na kakvu grešku. Činilo mi se da sam sve dobro procijenio. Vjerojatno mi je pri tome pomoglo životno iskustvo i poznavanje takvih gradica.

Nisam dugo čekao i Robert Starbuck se pojavio. Dobro sam ga ocijenio. Za njega je Coburne brod koji tone, kradljivac koga progoni policija.

Bankara je zahvatila panika i želi pobjeći što dalje.

Nije nosio ništa do lake prtljage.

Znao sam da će odjahati prema Santa Féu, jer samo tamo može uhvatiti brzu poštansku kočiju prema istoku. Najbrži put vodi od Santa Féa do Kansas Cityja, a tamo će se ukrcati u brod za New Orleans. Velika rijeka teče kraj toga grada nekoć znanog kao Westport.

Odjahao sam iz grada. Četvrt milje dalje zastao sam na križanju u sjeni starog oraha.

Dopuštao sam cigaretu kad se pojavio Starbuck. Navukao je na sebe prostranu kišnu kabanicu, iako nije kišilo. Nastojao je da ga ljudi ne prepoznaju. Rado bih znao što je ispričao momku u staji kad je došao po konja.

Odjahao sam mu u susret, s revolverom u ruci. Jer čovjek poput Roberta Starbucka sada je opasan

isto toliko koliko štakor u bijegu. Ako se još više prestraši, napast će svakog tko ga pokuša zaustaviti.

Međutim, ruke mu nisu bile sakrivene pod kabanicom. Objema je držao uzde. To sam primijetio čim sam stigao do njega.

Zastao je i prestrašeno zurio u mene.

Pokazao sam torbe koje su visjele s obje strane njegova sedla.

— Kladim se — rekoh — da je trezor banke sada prazan i da se novac nalazi u te tri torbe. Koliko je sve to zajedno?

Stenjao je, škripao zubima i uzdisao. Tada procijedi:

— Nisam brojio, ali ima više od pedeset tisuća. Vjerojatno oko šezdeset. Slušajte, gospodine Cannone! To nije krađa! Za taj novac...

— To je Coburneov novac — prekinuo sam ga. — Starbuck, nešto ću vam kazati. Nisam Pinkertonov čovjek. Prevario sam vas zato da biste izvadili Coburneov novac iz trezora i pokušali pobjeći. Coburne mojim prijateljima duguje još trideset i osam tisuća dolara. Htio sam doći što brže do njih, a da ne moram provaliti u banku. Jeste li razumjeli? Trideset i osam tisuća? Ako mi date toliku svotu, pustit ću da odete. Dakle?

Pogledao je revolver što sam ga uperio u njega. I on je ispod kabanice imao oružje, ali nije se usudio dohvatiti ga. Bio bi prespor i to je znao.

Stenjao je tako kao da ga istodobno bole zub i želudac.

— Trideset i osam tisuća dolara! Pa, meni će ostati samo dvadeset tisuća. Više mog novca je uloženo u banku... doduše u zajmovima... a kako Coburne tjera rančere i doseljenike, oni mi ne mogu vratiti što sam im posudio. Coburne će se tako pomoću banke dočepati svih

farmi i rančeva. Obogatit će se, a ja ću...

— Coburne se neće obogatiti — prekinuh ga. Sada je moj glas zvučio hladno i prijeteće. — Morat će platiti za mrtvog šerifa, za dva umorena radnika na ranču Nelsonovih i za nekoliko spaljenih kuća u Pecos Bendu. Platit će proketo mnogo. No, možete ostati i pričekati, Starbuck! Ostanite i pomognite svom ortaku. Jer to će zahtijevati, zar ne?

Razmišljao je, iako nije želio ostati. Coburne mu se već dugo nije svidao kao gazda. A ako rančer zavlada ovim krajem, banka u gradu bila bi suvišna. Coburne nisu potrebni zajmovi, a u takvom kraju banka može napredovati tako da mnogi marljivi farmeri, rančeri i obrtnici pridonose procvatu cijelog kraja. Na zajmove u banku treba da stižu kamate. Bez toga nema za banku života ni napretka.

Ako Coburne stvori golem ranč, više neće biti nikakve mogućnosti za razvoj Pecos Benda. Gradić će propasti, jer ne može živjeti samo od jednog velikog ranča.

Skinuo je torbu sa sedla.

— Evo! — reče. — U njoj ima točno četrdeset tisuća dolara. To znam. Smijem li izvaditi dvije tisuće?

— Smijete! Ali zaboravite na revolver, ako je slučajno unutra. Neću ispustiti svoj. Vjerojatno ste čuli da sam brz?

— Da! — proštenje Starbuck. — Znam da ste revolveraš.

Otvorio je torbu i oprezno izvadio novčanice. Na mjesecini točno sam vidio što radi.

Tad mi pruži torbu. Dohvatio sam je i rekao:

— Mnogo sreće, Star buck! Sad možete krenuti dalje. Neću prebro-

jiti novac, ali ako ste me prevarili, lako ću vas stići do Santa Féa.

Nije odgovorio, već je podbo konja i brzo odjahao.

Gledao sam za njim dok nije uto-
nuo u sjenu brežuljaka s obje strane ceste.

Vratio sam se u Pecos Bend i pred restoranom našao konje Nelsonovih. Pred salunom bijaše manje konja nego prije.

Pred salunom bijaše manje konja nego prije.

Produžio sam do trgovine Nancy McGillen.

Kad sam sjahao, primijetih da me Nancy već promatra s prozora. Dakle, još nije legla.

Allan je sjedio na stolici. Začudeno je gledao dok sam praznio torbu.

— Ostatak Coburneova duga — rekoh. — Radio je četiri godine s tim novcem, ali ipak ne bismo morali zahtijevati i kamate. Je li to u redu, Allan?

Progutao je slinu.

— Prijatelju, kako da ti zahvalim? Za ovo si se zauzeo kao da si osobno u pitanju. Uradio si ono što sam ja namjeravao.

— Još sam tvoj dužnik i bit ću to dok ne ozdraviš. Tek tada ti neću ništa dugovati. Daj mi riječ da ćeš poći do najboljeg stručnjaka i uraditi ono što bude zahtijevao. Obećaj mi!

Pružio sam mu ruku, a on je položio svoju u nju.

To je ujedno bio i rastanak. Obojica smo to znali.

Na rastanku me Nancy poljubila u oba obraza.

— Hvala ti, Bene — šapnu nježno. — Neću te zaboraviti do kraja života.

Pogladio sam je po kosi i tiho zamolio:

— Bude li sve u redu, piši mi.

Kad sam stigao do hotela, Mike i Liz su stajali pred zgradom. Ni ko-
nja pred salunom nije bilo, a sva
su svjetla bila pogašena.

Pecos Bend je spavao.

Šerif ga nije obilazio, jer je bio
mrtav.

Još se osjećao miris paljevine, a
vidjeli smo i pougljenjene zidove.
Očigledno su vatru pokušali gasiti
vodom, jer ono što sam njušio bio
je mokri miris paljevine. Nisam ga
volio. Mokri pepeo smrdi.

– Sve si obavio? – upita Mike.

– Sve!

Uzjahali smo i krenuli iz grada.

Uskoro će svanuti i Coburne će
u potjeru za nama.

Moramo ga namamiti u klopku.

Ništa drugo nam nije preostalo.

X

U svanuće smo s brežuljka pro-
matrali grad. Mike je imao dobar
dalekozor, kojeg je zaplijenio za vri-
jeme rata.

Prošlo je pola prijepodneva prije
no što se pojavio Coburne sa svo-
jim jahačima.

S našeg smo položaja vidjeli
glavnu ulicu. Grad se doimao
mrtvim i napuštenim kad je Co-
burne tamo stigao. Ljudi su se
povlačili u kuće, trgovci zatvarali
trgovine.

Pecos Bend se uvukao u kućicu,
poput puža.

Mike, koji je kroz dalekozor vidio
sve mnogo jasnije nego Liz i ja,
neprekidno nas je obavještavao što
se događa.

– Da, stigao je. Njegov je tragač
Santos. Indijanac iz plemena ya-
guija. Taj može slijediti i trag miša
po kamenju. Nikada neće izgubiti
naš trag, ma kamo krenuli. Dakle,
za Coburnea radi najbolji tragač
ovog kraja.

Ništa nismo odgovorili.

Pogledavao sam povremeno Liz.
Sve više sam joj se divio.

Bila je vrlo ženstvena, dražesna i
lijepa, a ipak je i pravi borac.

Mike nastavi:

– Razišli su se. Dvojica su kre-
nula prema javnoj konjušnici,
druga dvojica u salun. S preosta-
lom trojicom Coburne je odjahao
do trgovine Nancy McGillen. Ali
zatvoreno je. Kucaju. Provalili su u
trgovinu... To je izveo Hogjaw Mul-
len... Ako se taj momak ikad nađe
pred mojim revolverom, opalit ću
mu metak u trbuh. Ubio je Paca i
bacio Alabamu u bunar... Prema
načinu borbe, Mullen je pračovjek
i lukav i podmukao. Nije glup kao
što takvi momci ponekad jesu. Co-
burne je ušao, s revolverom u ruci.
Ušao je sam.

Slušao sam zadržavajući dah. Pi-
tao sam se jesu li Allan i Nancy
doista krenuli prvom jutarnjom
poštanskom kočijom, ili ih je nešto
spriječilo.

U rano jutro, naime, nismo mogli
promatrati grad. Magla se dizala s
rijeke i zastirala vidik. Čuli smo,
doduše, kad je kočija stigla i nakon
uobičajenog zadržavanja krenula
dalje.

Mogao sam se samo nadati da
su se Nancy i Allan odvezli.

A onda Mike reče:

– Coburne već izlazi. Bijesan je.
Stoji pred trgovinom i gleda
prema sjeveru.

– Da – potvrdih. – Pita se bi li
mogao sustići poštansku kočiju.
Ubrzo će se čuditi i zašto banka
nije otvorena. Jer i bankar je pobje-
gao. Robert Starbuck je pobjegao.

Mike i Liz me pogledaju. Shvatili
su da je to u vezi s mojim jučeraš-
njim odsustvom.

– Sve ću vam ispričati – rekoh.

Mike, koji je i dalje promatrao
grad, reče:

– Imaš pravo, krenuo je prema bahci. Ne vidim ništa, jer je prostor pred bankom nadsvođen. Ne znam što radi.

Iznenada ponovno ugledasmo Coburnea. Njegovi su se ljudi počeli sakupljati, a onda su uzjahali. I on se popeo na konja, nešto zapovjedivši.

Grad je bio kao izumro.

Mike mi pruži dalekozor i ja ugledah Coburneovo lice iz blizine.

Da, bilo je zastrašujuće. Na njemu se zrcalio neizmjeran bijes. Tražio je nešto na čemu bi iskatio srdžbu, ali na cesti nije bilo nikoga do njegovih jahača.

Nigdje ni žive duše. Grad mu nije pokazivao samo strah, već i prijezir.

Santos je ponovno preuzeo vodstvo.

– Moramo krenuti dalje – rekoš. – Za pola sata bit će ovdje.

Mike dohvati dalekozor i još jednom pogleda prema gradu.

– Taj prokleti Hogjaw Mullen – šapnu. – Nadam se da će se prvi naći pred mojim revolverom. Njega bih želio prvog uhvatiti. Ubio je starog Paca udavivši ga poput starog mačka u koritu punom vode. Platit će mi za to!

Dobro sam ga razumio, iako sam znao da bi njegova želja za osvetom mogla za nas biti opasna.

Uzjahali smo i krenuli dalje, ali nismo ni pokušali sakriti tragove. To ne bi imalo smisla. Santos je bio predobar tragač.

Jahali smo cijeli dan i povremeno s bregova promatrali nizinu.

Coburne i njegovi ljudi uporno su nas slijedili. Njihova je namjera bila nedvojbeno. Znao je da je Liz s nama i vjerovao da jednog trenutka neće moći dalje. A on i njegovi ljudi bili su vrlo žilavi. Kad Liz posustane, oni će nas stići.

Neprekidno sam promatrao djevojku, ali nisam primijetio da je umorna. Bar nimalo više od Mikea i mene. Izdržat će, a kako je mnogo lakša od nas, mogli smo ponekad i zamijeniti konje.

Dan se bližio kraju. Nebo je na zapadu postalo tako crveno kao ri-jetko kada. To je crvenilo nalikovalo kobnom predznaku. Kao da se na zapadu otvorio pakao i bacao crven odsjaj prema nebu.

Upravo tada pronašli smo mjesto koje nam je savršeno odgovaralo.

Put je vodio prema jugu, preko prijevoja. Na istoku su ponori otvarali crna ždrijela, na zapadu se pružala ravnica. A mi smo dolazili sa sjevera.

Zaustavili smo se, zatim odjahali u polukrugu natrag prema sjeveru. Tu smo sjahali, skinuli puške i legli u zaklon uz rub puta kojim smo maločas stigli. Coburne i njegovi ljudi uskoro će proći ovuda, slijedeći naš trag. Naravno, ako Santos ne nanjuši klopku.

– Sada ne smijete misliti na ljude koji nas progone, a osobito ne na Santosa – rekoš. – Mislite na bilo što samo ne na Coburnea i njegovu pratnju.

– Znam – odvrati Liz. – Misli ponekad šire valove. A ljudi poput Santosa, s vučjim nagonom, mogu ih osjetiti.

Stajala je tih uz mene i smiješila mi se.

Nisam mogao drugačije. Morao sam podignuti ruku i pogladiti je po obrazu. To je bio nježan dodir, milovanje, ali i znak priznanja zbog svega što radi. Ta je djevojka iskreni prijatelj.

Uhvatila je moju ruku među svoje i čvrsto je stisnula. Tako smo stajali nekoliko trenutaka, pro-

matrajući se u posljednjem danjem svjetlu obojenom crvenilom.

Tih nekoliko kretnji bilo je dovoljno. Nikakve nam riječi nisu bile potrebne.

Voljeli smo se! Iznenada više nismo bili prijatelji što jašu zajedno. To je bilo dublje, ljepše i toplije.

Prenuo nas je topot.

Slijedili su naš trag i sada su namjeravali projahati kraj nas u dugom redu: Santos, za njim Coburne, pa Mullen i ostala petorica.

Počeli smo pucati. Salva je iznenada prekinula mir večeri.

Udaljenost između nas i progonitelja iznosila je malo više od pedeset metara. Oni su se nalazili na granici vidljivosti, koja je postajala sve lošija.

Zauriali su od straha i bijesa i u hipu spuznuli s konja. Dvije su životinje bile pogođene i srušile se.

Coburne i njegovi ljudi odmah su odgovorili na napad. Bili su to pravi revolveraši. Lovci na ljude.

Sada će nas napasti tako da će se šuljati od zaklona do zaklona i zato smo požurili do konja, zaja-hali i nestali u noći.

Meci su letjeli za nama, ali nijedan nije pogodio.

Još smo jednom promijenili smjer. Okrenuli smo natrag prema sjeveru i sada smo jahali u suprotnom smjeru od onog kojim smo se kretali cijelog dana.

Kad smo zastali i počeli osluškivati, Mike i ja smo se udaljili nekoliko koraka od konja, jer je dah životinja prekidao tišinu. Liz je ostala kraj konja.

Začuli smo konje progonitelja.

— Krenuli su prema istoku — primijeti Mike — ali u osvit će pronaći da smo jahali u krugu, tražeći novo mjesto gdje bismo im mogli postaviti klopku. Bene, moram ti

nešto priznati. Nisam pucao na čovjeka nego na konja. Nisam ga mogao ubiti sleđa.

Njegov je glas škripao. Bio je svjestan krivnje.

— Mike, i ja sam uradio isto: Bilo je to glupo, jer tako nismo smanjili broj neprijatelja. Konje će Coburne lako zamijeniti. Morat ćemo, prije ili poslije, pucati na njih ili ćemo izgubiti. Ali tada nisam mogao, još ne! Teško je pucati na čovjeka kad ti okrene leđa. Tko to može?

— Ubojice! Ubojice to mogu — prosikće Mike — A Coburneovi su ljudi ubojice. Ubili su Paca i Alabamu, i šerifa Jeda Farrela. To smo zaboravili.

Vratili smo se do Liz i uzjahali.

Kucnuo je trenutak da pronađemo dobro mjesto kod nekog skrivenog logora.

Jer sutra će Coburne nastaviti lov.

U osvit ponovno smo ugledali Coburnea i njegove ljude. Santos je, vjerojatno, pronašao trag prije izlaza sunca.

Mike je spustio revolver i rekao:

— Imaju dva nova konja. Tijekom noći su ih negdje nabavili. Jedan od jahača je ranjen. — Pogledao je sestru. — Pucala si jučer na jednog od njih?

— Da! — reče. — Želim preživjeti. Ne posjedujem vaš ponos. Ne osjećam se poput viteza bez oklopa. Ne protivnike pucam, jer me žele ubiti. Ubili su i Paca i Alabamu. A što ja sa Farrelom, na koga su iz zasjede pucali sačmaricom.

Odjahali smo dalje, tragajući za mjestom gdje bismo neprijatelja postavili zasjedu i oslabili protivnike.

Santos je upozoren, a kako do bro poznaje kraj, bit će mnogo oprezniji.

Zanoćilo je, a mi još nismo pronašli pogodno mjesto.

Cijelog smo dana jahali. Prošli smo i kraj napuštenih farma i manjih rančeva. Sada smo se nalazili na području koje Coburne želi prisvojiti i odakle je protjerao sve farmere i naseljenike.

Jednom smo ugledali malo stado. Goniči su ga brzo tjerali preko brežuljaka. Vjerojatno su to bili kradljivci stoke. Sada im se nitko nije suprotstavljao, jer je Coburne bio zauzet s nama.

Čim se smračilo ponovno smo promijenili smjer, a onda čekali u mraku dok nismo začuli progonitelje.

Mike, koji je dobro poznao taj kraj, reče:

— Jašu kroz klanac. Uskoro će stići do udoline usred koje se nalazi jezerce. Ako se tamo ulogore, zacijelo će naložiti vatru, pa ćemo ih dobro vidjeti. Tada ćemo ih potjerati iz logora.

To smo namjeravali uraditi. Moramo ih oslabiti, ili pak pobjeći iz te zemlje. Treće mogućnosti nije bilo.

Krenusmo dalje.

Noć je bila vrlo tamna. Maglica je skrivala zvijezde, a mjesec će se pojaviti iza bregova kad nebo već bude svijetlo.

Pred ulazom u klanac sjašemo i polagano krenemo dalje. Mjesto je za nas moglo biti i klopka.

Ipak nije bilo, pa smo stigli do ruba udoline koja se pružala pod nama poput lijevka.

Oko jezera pod nama bilo je mnogo trave, drveća i grmlja. Izvanredno mjesto za logorovanje. Coburneovi su ljudi doista naložili vatru. To su mogli mirno učiniti, jer odsaj nije prodirao preko rubova lijevka. Nakon tako dugog jahanja bili su gladni.

— Razidimo se oko udoline — reče Mike. — Poslije ćemo odjahati prema istoku. Liz, daj mi uzde konja s teretom. Ti ćeš običi lijevak prema sjeveru. Tada će pred tobom biti slobodan put. Ja ću odjahati s teretnim konjem prvo prema jugu, zatim ću krenuti za tobom, Bene, možeš čekati ovdje, a zatim odjahati za nama. Ako želi, Liz može i tebe čekati.

Nismo imali nikakvih primjedaba.

Ljudi uz vatru i oko jezera bili su bezbrižni. Dvojica su pekla palačinke i kuhala kavu. Coburne je šetao uokolo, jer su mu noge bile ukočene od jahanja. Neki su se brinuli za konje, drugi pripremali logor za spavanje.

Santos je nepomično čučio kraj vatre i pušio.

Gorostasni Mullen, golih ruku i bez vrata nalik gorili, iznenada se udalji od vatre i počne uspinjati.

Što namjerava? Možda samo želi „izleći jaje“... kako su to kauboji govorili kad su trebali obaviti nuždu... a možda se htio ogledati ima li koga u blizini.

Noć je postala svjetlija, a na nebu su se pojavile prve zvijezde.

Bio sam silno zabrinut, jer je Mullen krenuo u istom smjeru kao i Mike. Na južnom kraju lijevka približit će se jedan drugome. Ako je Mike već stigao na svoje mjesto, mora primijetiti da mu se Mullen približava.

Zapravo, to je i želio. Njegova se želja čudom ispunila. Kao da je Hogjawa Mullena privlačila tajna sila.

Dakako, sve je to bio samo slučaj. Ili, možda, igra slučaja?

Napeo sam pušku, a konja privezao iza sebe.

Iznenada je počelo.

Prasnuše revolveri. Vidio sam kako zdesna od mene plamen izbija iz revolverске cijevi i shvatio da su se Mile i Mullen sukobili.

Tako sam dobro poznao Mikea da sam znao kako je prije no što je pucao rekao Mullenu zašto ga želi ubiti. A div je, vjerojatno, zapucao. Jer sam čuo dva pucnja.

Nisam smio razmišljati o Mikeu, jer su se ljudi oko vatre vladali poput čopora vukova kojeg su okružili lovci.

Razbježali su se u potrazi za zaklonom, a ja sam pucao na sve što se micalo.

Primijetili su plamičak iz cijevi moje puške i ubrzo odgovorili pucnjavom.

I Liz je, lijevo od mene, pucala u dolinu.

Samo zdesna, gdje je stajao Mike ništa se nije micalo.

Što se dogodilo?

Potrčao sam do konja, odvezao ga, uzjahao i krenuo.

Uskoro sam stigao do Liz, koja mi se pridružila.

— Mike i Mullen... — dovikne — Zacijelo mu je nešto rekao prije...

Zastali smo istočno od lijevka. Dolina je ostala iza nas. Prema istoku pružalo se otvoreno područje. Ako želimo pobjeći, moramo odmah krenuti, jer nismo mnogo postigli. Coburne je sa svojim jahačima još nadmoćniji.

Međutim, morali smo čekati Mikea.

— Pričekaj me ovdje! — rekoh Liz. — Odjahat ću mu u susret.

Okrenuo sam konja i vratio se prema jugu. Iz tog je smjera trebao doći Mike.

Tako je i bilo. Iznenada je iz mraka izronio preda mnom konjanik. Vidio sam da se jahač ljulja. Vodio je i konja koji je nosio teret.

Mike je bio borac koji se lako ne predaje. Iako ranjen, nije ostavio tovarnog konja.

Zazvao sam ga, a on je počeo bolno uzdisati.

Hitro sam uhvatio uzde teretnog konja, jer su se iza nas začuli uzvici Coburneovih jahača.

Ubrzo će izjahati iz udoline. Progonit će nas cijelu noć. Budu li nam se dovoljno približili, tada nas ni mrak neće spasiti. Ravnat će se prema udarcima kopita naših konja ili prašini koju će životinje dizati.

— Možeš li jahati dalje? — doviknuo sam Mikeu.

— Mogu i tisuću milja ako je potrebno! — uzvratio je prkosnim, hrapavim glasom, ali ja sam znao da je teško ranjen.

Stigosmo do Liz. Ona je uhvatila uzde teretnog konja i preuzela vodstvo. Jahao sam uz Mikea, znajući da ću ga morati ubrzo poduprijeti i pridržavati na konju.

XI

Slijedila je nesreća za nesrećom.

Uspjeli smo, doduše, te noći pobjeći Coburneu i njegovim ljudima, ali Mike je bio teško ranjen. Metak mu je slomio rebro, razderavši meso, pa je izgubio mnogo krvi.

Pobrinuli smo se za njega koliko smo mogli. Imali smo zavoje i alkohol, pa smo mu raskužili ranu i na nju stavili samoljepiv zavoj. No baš u tome je bila teškoća. Taj se zavoj morao lijepiti, pa ga nismo smjeli natopiti alkoholom.

Ranu je, zapravo, trebalo sašiti, ali to mi nismo mogli, niti smo imali instrumente. Tako smo samo stisnuli rubove rane i pričvrstili ih ljepljivim zavojem.

Što će biti ako se rana upali, o tome nismo htjeli razmišljati.

Kad je svanulo, sjahao sam, otrgnuo nekoliko grana i počeo brisati naše tragove. Trudio sam se da to uradim što bolje, no hoću li previriti Santosa?

Kad sam se vratio, čučnuo sam kraj Liz, koja je promatrala brata.

Spavao je. Disao je slabo, ali je bio miran. Ipak, oboje smo znali da će zasigurno dobiti groznicu i onda više neće biti tako miran.

Liz me pogleda i šapne:

– Uvijek je bio tvrdoglav.

Nasmijao sam se, jer sam to i osobno osjetio. Upoznali smo se pomoću naših šaka. Poznavao sam njegovu tvrdoglavost i naglost, ali i njegov ponos.

– Mnogo je volio Paca i Alabamu – odvratih.

– Da. Za vrijeme rata brinuli su se za mene poput braće. Pomagali su mi. Da, volio ih je, no bilo je glupo što se zato htio s Mullenom boriti u dvoboju. Moga ga je jednostavno ubiti. Što ima od toga da je izigravao plemenitog viteza? Stradao je, a mi sada imamo manje izgleda u uspjeh nego prije.

Upitno me pogledala. Slijegoh ramenima.

– Ovisi o tome koliko smo Coburneovih ljudi pogodili. Možda smo i njega ranili kad smo pucali u logor. Vidjet ćemo, Elizabeth!

Pogledala me kad sam izgovorio njeno ime.

– Imao si mnogo žena? – zapita jednostavno.

– Nekoliko, ali dosad nisam sreo nijednu nalik tebi. Hoću li te dobiti?

Bilo je to vrlo izravno pitanje, no u položaju u kome smo se mi nalazili nije bilo vremena za udvaranje i laskanje. Znali smo da nemamo mnogo mogućnosti i da je naše vrijeme možda već odbrojano.

Kimnula je.

– Da, dobit ćeš me, Bene. Zaljubila sam se u tebe i hoću se udati za tebe.

Nisam je poljubio. Za to nismo bili u pravom raspoloženju. Ono što se među nama odigralo bilo je dublje, a poljubac bi bio nešto i suviše površno. Među nama je vladao osjećaj svojstven samo ljudima koji su jedno.

Mike zastenje.

Liz mu opipa čelo i zatim dohvati ruku mjereći bilo.

– Dobio je groznicu – reče.

Nisam mu mogao pomoći, pa sam pošao do ruba brežuljka i pogledao u daljinu.

Pod nama se sterala dolina puna drveća i stijena. Kad je čovjek dolje, to je nepregledan predio, no oдавде sam imao dobar pregled. Ako se netko i sakrio iza stijena ili drveća, morat će se jednom pojaviti ako želi krenuti dalje.

Iznenada ugledah jahače. Da, još su se nalazili na našem tragu. Promatrao sam ih Mekeovim dalekozorom. Bila su petorica.

Na čelu je jahao Coburne. Santosa nije bilo među njima. Vjerojatno smo ga ubili.

Nisam vidio ni Mullena ni još jednog jahača.

Duboko sam udahnuo i doviknuo Liz:

– Dolaze, ali bez tragača. Liz, naš se položaj poboljšao, ako nisu povelili još jednog tragača.

– Na tisuću milja uokolo nema zamjene za Santosa – odvrati s dubokim uvjerenjem Liz.

Prišla mi je, pa smo dobro zaklonjeni promatrali Coburnea i njegovu pratnju. Rančer je jahao na čelu. Slijedili su naš trag koga je za sada i Coburne lako pronalazio.

Ali tada stigoše do rijeke... a od nje nije bilo nikakva traga. Izbrisao sam ga od brežuljka na kome

smo se nalazili pa sve do rijeke. Dakako, Santosa ne bih tako mogao prevariti, ali on više nije sudjelovao u potjeri. Coburne i njegovi ljudi pregaziše rijeku, ali na drugoj obali ne nadoše trag. Zastali su i pogledali prema bregovima, koji su se uzdizali uokolo. Bili smo sigurni da nas ne mogu vidjeti.

Vratili su se do rijeke i ujahali u korito. Voda je bila plitka, nije im dopirala preko čizama. Tražili su naš trag u vodi, iako su od samog početka morali znati da ga neće naći. Rijeka je prebrzo tekla, a morali su pretpostavljati da smo prešli rijeku tamo gdje je najdublja.

Učinilo mi se da Coburne oklijeva. Počeo se ogledavati, a jednom je pogledao i prema nama. Nije nas vidio i njegov je pogled odlutao dalje. Naposljetku se opet okrenuo prema rijeci.

Podijelio je ljude. Dvojicu je poslao uzvodno, a on je s preostalim jahačima krenuo nizvodno.

Progonitelji su jahali s obje strane rijeke, kako bi pronašli mjesto na kome smo izjahali iz korita. Poslije će se vratiti na mjesto s kojega su krenuli.

Dobili smo na vremenu, a to nam je i bilo i te kako potrebno, jer je Mikeu bilo sve gore. Svaki sat koji može provesti ležečki vratit će mu djelić snage.

Čučnuli smo opet kraj njega i Liz mu je dala vode.

Mike se probudio. Njegov je pogled bio grozničav, ali bio je pri svijesti.

— Lijepo sam to izveo, zar ne? — rekao je gorkim glasom. — Mullen je već imao metak u trbuhu, a ipak je još jednom pucao. Stajao je čvrsto poput stijene. Iako je umirao, htio je ubiti i mene. Nisam mu smio omogućiti da se bori u dvojboju, poput poštenog čovjeka.

Nismo odgovorili.

Liz mu je dala još vode, a onda je ponovno zaspao.

Rekao sam Liz da mora spavati, ali isprva nije pristala. Ipak, malo zatim skupila se na suncu poput mačke.

Sunce je bilo visoko na nebu. Sjene su se pomaknule i sada su Nelsonovi ležali u sjeni neke stijene.

Dok su spavali ja sam promatrao rijeku i pitao se hoće li se dođe ponovno pojaviti Coburne i njegovi ljudi. Moraju se vratiti do onog mjesta, jer tamo su izgubili naš trag.

Malo zatim primijetio sam da se vraćaju. S lijeve i desne strane vraćala su se po dvojica Coburneovih jahača.

Rančer se trebao vratiti s onima koji su dolazili slijeva, ali nije ga bilo.

Znači, Coburne je krenuo nekamo gdje može unajmiti nove revolveraše, a vjerojatno i tragača.

Liz je prišla kad sam je tiho pozvao.

— Gdje bi Coburne mogao dobiti pomoć? — upitah.

Nije dugo razmišljala.

— Deset milja nizvodno je meksičansko selo Rosa Blanca. To je staro selo, još iz doba kad je ovo pripadalo Meksiku. Tamo živi nekoliko obitelji. Muškarci se bave lovom na divlje konje i divlje životinje, a ponekad rade i za nekoga. Tamo bi Coburne mogao pronaći ljude koji bi mu, ako ih dobro plati, pomogli u potjeri za nama.

Vidio sam kako su se ona četvorica srela kraj rijeke. Nisu mnogo govorili, ali po njihovim licima mogao sam prosuditi kako jedni druge obavještavaju da nisu uspjeli.

Tada su sjahali i udobno se smje-

stili. Očigledno, čekać će Coburnea.

Pošao sam Liz i Mikeu, koji je opet bio budan.

— Morat ćeš jahati, Mike — rekoh — ili će nas još prije noći uhvatiti. Coburne je krenuo u Rosa Blancu, odakle će se vratiti s ljudima koji se razumiju u lov. Vjerojatno ne znaju tako dobro slijediti trag kao Santos, ali za nas, sigurno i predobro. — Primijetih da se prestrašio. — Možeš li izdržati?

Nasmiješio se, grčevito i tužno. Bio je tvrd čovjek, svjestan da nas je on doveo u tako težak položaj. Sada nas nije smio spriječiti u bijegu.

— Hoću — reče odlučno. — Mogu čak i sam uzjahati. Hoćemo li se okladiti?

Pogledao sam Liz i shvatio njezinu zabrinutost. No, i ona se nastojala svladati.

Krenut ćemo odayde. Moramo! Da nas ne bi ovdje uhvatili.

* * *

Taj Mike Nelson je bio žilav. Nadao sam se da će mi postati šurjakom ako preživimo. Popeo se u sedlo. Pomogli smo mu, ali uspio bi i bez pomoći.

U međuvremenu je već dobrano prošlo podne.

Odjahali smo, zaklonjeni brežuljcima. S druge strane tekla je rijeka uz koju su se odmarali Coburneovi momci čekajući gazdu. Njima ne bi bilo teško da nas uhvate da su znali kako smo im blizu.

Vjerojatno je sada odlučujuće kad će se Coburne vratiti s novim tragačem i jahačima. Ako ovi prije noći pronađu naš trag, to bi moglo postati po nas vrlo opasno.

Jahali smo korakom, ali i to je za Mikea bilo prenaporno. Nastojao je zatomiti uzdahe i jauke, ali mu uvijek nije uspjelo. Držao se ru-

kama za rog sedla, a njegov je konj hodao za našima i bez uzda i pritiska stegnima. Znali smo koliko Mike pati. Rebro mu bijaše slomljeno, rana otvorena.

Povremeno smo zastajkivali i osvrtni se. Jahali smo na istok, jer s te strane stiže noć, pa ćemo zaroniti u njezine duboke sjene. A nećemo se ni toliko isticati na obzorju. Lakše ćemo zapaziti progonitelje, jer će se isticati na crvenom nebu zapada.

Naše su stanke bile sve dulje. Htjeli smo i morali omogućiti Mikeu da se odmara.

Odjednom, više nije mogao dalje. Gotovo u isto vrijeme zamijetili smo gonitelje.

Nebo na zapadu je sada doista postalo crveno poput krvi. A pod njim se ocrtavao red jahača. Bilo ih je osam. Coburne je, dakle, doveo iz Rosa Blance tri lovca na divlje konje. Nije bilo sigurno hoće li se ti ljudi boriti protiv nas, no trag su pronašli i sada ga slijede.

Moramo požuriti!

Prokletstvo, kad će napokon zanočiti? Kad ćemo zaroniti u mrak, da možemo promijeniti smjer? Kaskali smo još pola milje, ali onda Mike doista nije mogao dalje. Zastao je i zastenjao:

— Produžite bez mene. Ne mogu više. Pokazat ću im još jednom... Zadržat ću ih... Krenite dalje!

Dakako, nismo poslušali. Uhvatio sam uzde njegovog konja i povukao ga za sobom. Liz me slijedila, vodeći i teretnog konja.

Mike se njihao u sedlu, stenjao i jaukao.

Žalio sam ga, ali morali smo još neko vrijeme izdržati.

Samo sam jednom doviknuo:

— Moram li te privezati za konja?

Jedva mi je odgovorio, tako je

čvrsto bio stisnuo zube. Kad mu je uspjelo progovoriti, zalajao je poput bijesnog psa:

– Do vraga, nitko mene neće vezati! I odviše me boli svaki korak ove rage!

Ah, kako sam ga dobro shvaćao!

Kad sam se ogledao, progonitelji su bili već tako blizu da bi uskoro mogli pucati iz pušaka. Bio sam siguran da će to i uraditi čim im se ukaže prilika. Postojala je, naime, opasnost da im u posljednji trenutak umaknemo.

Brzo su se približavali, sve bliže i bliže. Ugledali su nas, iako smo jahali prema mraku.

Potjerao sam konja i svom snagom povukao Mikeova. Iako je već zanoćalo, shvatio sam da nećemo pobjeći ako ne zaustavim Coburnea i njegove jahače.

– Liz!... Liz, preuzmi ga! A kad se posve smrači, skreni na sjever, prema bregovima koje smo danju vidjeli. Kad bude dovoljno tamno, krenite onamo!

Doviknula je nešto nalik pristanku, pa pričvrstila uzde teretnog konja o jabuku svog sedla, kako bi oslobodila ruke za uzde onog s Mikeom. Njezin brat više i nije bio pri svijesti. Još se držao rukama za jabuku iako nije znao što se oko njega događa.

Zaostao sam, sjahao, obavio krajeve uzda oko ruke i iz navlake izvukao pušku. Tada sam kleknuo i počeo pucati, iako sam jahače vidio nejasno, poput tamnog grozda. Pucao sam usred skupine.

Bilo je to nalik eksploziji. Jedan je konj pao, a ostali su naletjeli na njega. Došlo je do užasne zbrke. I drugi su konji pali, zbacivši jahače.

Ali nisu svi sudjelovali u metežu.

Slijeva i zdesna prilazili su mi jahači. Pucao sam u lijevoga i pogodio njegova konja. Srušio se.

Drugi jahač naglo zastane, kako ne bi uletio u vatrenu liniju, i brzo sjaše.

Bili smo već vrlo blizu. Pucao sam na konja, iza koga se pokušao sakriti. Pogodio sam životinju i hitro uzjahao.

A onda me pogodio metak, baš u trenutku kad sam prebacio nogu preko konja. Metak me pogodio u natkoljenicu. Osjetio sam to kao da me pogodio udarac sjekirom... kao da mi je neki div golemom sjekirom odsjekao nogu.

XII

Obuze me panika. Poznavao sam taj osjećaj, jer mi se to za vrijeme mog opasnog životnog puta već nekoliko puta dogodilo, no brzo sam se pribrao.

Namjestio sam se u sedlu, dok je tanad fujkala prema meni.

Neki su me jahači slijedili, ali noć je postajala tamnija. Zaronio sam među bregove, promijenio smjer i počeo jahati ovamo-onamo.

Čuo sam jahače kako si dovikuju.

Zaštitila me noć i uzela pod svoje okrilje. Jahao sam polaganije, sve polaganije, jer nisam želio da čuju kas mog konja.

Moj konj... bio je to onaj kojega mi je dao Allan McGillen... kao da je znao što je posrijedi i kretao se tiho poput mačke.

Zaostao sam i počeo osluškivati.

Noga me boljela. Znao sam da se metak nalazi u natkoljenici, ali nastojao sam suzbiti bol i ne obraćati pažnju na nju. Krv mi je tekla niz nogu, močila hlače i punila čizmu. Skinuo sam maramu s vrata i zavezao je oko noge, ne bih li zaustavio krvarenje. Dakako, nije mi uspjelo. Nadao sam se da nije povrijeđena neka važna žila. Plašio sam se da ne izgubim i previše krvi.

Prokletstvo! Doista nas prati nesreća. Sad smo obojica ranjeni. Doduše, i Coburneova je družina imala gubitaka, ali to nije bilo dovoljno.

Sad će Liz bježati s dva ranjenika. Kad sam na to pomislio, zabrinuh se hoću li uopće po mraku pronaći brata i sestru.

Krenuo sam u onom smjeru kojim sam uputio djevojku. Da li me poslušala i doista pošla onamo?

Coburneovi su me jahači dugo vremena tjerali uokolo, pa se moglo dogoditi da sam izgubio put.

Jahao sam polagano, zastajkivao i osluškivao. Samo sam jednom čuo konjski kas.

Jahao sam sve dalje, a noć je postajala sve svjetlija, iako neće biti tako svijetla kao prošla. Nebo je bilo oblačno. Vjerojatno se vrijeme mijenja. Možda će kišiti, a to bi mi odgovaralo. Kiša brzo briše sve tragove. Dovoljno je samo izbjegavati meko tlo, u kome ostaju tragovi kopita. Kiša bi bila naš saveznik.

Kad sam ponovno zastao, čuo sam pred sobom udarce kopita, a onda iznenada utihnuše. Kao da je jahač zastao, kako bi oslušnuo što se događa. To bi mogli biti Mike i Liz. Odjahao sam dalje, pa ih tiho dozvao.

Odmah sam začuo odgovor. Iza neke stijene pojavili su se Liz i Mike.

Našao sam ih dakle! Bio sam silno sretan iako me boljela noga, a metak u njoj pekao.

I Liz je bila sretna. Čulo se to iz njezina glasa kad je upitala:

— Bene, je li sve u redu? Oh, kako sam se plašila da nas nećeš pronaći!

Jahao sam kraj nje i pri tom promatrao Mikea. Sjedio je ukoso u

sedlu, spuštene glave i držeći se obim rukama za jabuku sedla.

— Prilično sam dobro prošao. Metak me samo okrznuo po nozi. Boli me, doduše, ali možemo dalje. Mnogo me više brine Mike.

Čuo je moje riječi i podigao glavu.

— Izdržat ću — procijedi kroz zube. — Izdržat ću tisuću milja onamo i opet natrag. Dokazat ću vam to!

Prkos ga je tjerao dalje! Htio je izdržati. Da, bio je pravi borac. Sada je čak preuzeo vodstvo. To je bilo dobro, jer je bolje od nas poznavao ovaj kraj.

Liz nas je slijedila vodeći konja s teretom.

Nakon što smo prevalili nekoliko milja, počelo je kišiti. Isprva su to bile velike kapi, pune prašine, no ubrzo je počelo lijevati. Nije to bio prolom oblaka već stalna, jaka kiša.

Ta će kiša izbrisati naše tragove.

Mike je, očigledno, znao posve točno kamo nas vodi. Još je jednom negdje iz dubine izvukao posljednje ostatke snage. Shvatio je da nam može pomoći samo tako ako nas vodi.

Stigli smo do neke spilje. Nisam mogao dovoljno brzo sjahati i prihvatiti Mikea. Kad sam napokon htio stati na ranjenu nogu, ona je popustila poda mnom. Strahovito me boljelo pa sam zajaukao. Nisam to mogao izbjeći. Jauk me odao.

Liz je klečala kraj brata, koji je pao s konja i udario na zemlju. Sad je mirno rekla:

— Onesvijestio se. A ti si mi lagao, Bene. Teško si ranjen. Nije to samo ogrebotina. Inače ne bi tako stenjao. Reci mi istinu!

— Imam metak u natkoljenici, ali nisam tako teško ranjen kao

Mike. Naložit ću vatru, kako bismo vidjeli.

Ovu je spilju stvorila rijeka. Izdubila ju je udarajući u strmu obalu. Od posljednje poplave tu je ostalo naplavljenog drva, a kako je poplava bila odavno, drvo se posve osušilo.

Uskoro vatra zaplamsa. Sada sam vidio da je spilja prilično duboka. U njoj bi se moglo smjestiti desetak ljudi i konja.

Našu se vatru moglo vidjeti samo s druge obale Pecos, ali do tamo sigurno Coburneovi jahači nisu stigli.

Otpuzao sam na dvije ruke i jednoj nozi do Lize i Mikea, koji je ležao kao mrtav. Bio je potpuno iscrpljen, ali nas je ipak doveo do mjesta koje nam je pružalo donekle siguran zaklon.

Na žalost nisam mogao pomoći Lizi. Pobrinula se za brata onoliko koliko je to mogla, a onda skine sedla i prtljagu s konja, kako bi Mikeu priredila udobniji ležaj. Pomogao sam joj da ga pomakne. Pri tom me je noga paklenski boljela, pa nisam mogao suspregnuti jauk, iako sam to nastojao svim silama. Metak u mojoj nozi povremeno me bolio poput uboda mačem.

Kad sam legao kraj Mikea na zemlju, bio sam okupan u znoju, ali sam se opet nasmiješio kad sam pogledao Liz, koja je stajala kraj naših nogu.

– Sada imaš na brizi dva ranjenika, djevojko! Sretni smo što smo te povelj sobom!

Izvadila je iz torbe zavoje i dala se na posao.

Kad je svanulo, znali smo da mi Liz ne može izvaditi metak, jer je preduboko prodro. Samo bi mi liječnik mogao pomoći.

Kad sam to uvidio, shvatih i to

da bi me taj metak mogao ubiti ako se rana upali i dođe do otrovanja. Poznavao sam čovjeka koji se samo ogrebao o rdavi čavao, a nekoliko dana poslije toga već su mu odrezali nogu, jer su ga samo tako mogli spasiti.

Bio sam ozbiljno zabrinut, jer ni Mikeu nije bilo bolje.

Niz nesreća koje su nas pratile na neko je vrijeme bio prekinut dolaskom u ovu spilju, ali još nije bio okončan.

Liz je priredila doručak: palačinke sa slaninom i kavu. Kava mi je koristila, no osjećao sam kako mi se pomalo diže temperatura.

I Mike se probudio. Liz ga je nahanila, ali on nije mogao progutati više od nekoliko zalogaja, iako je znao da se može oporaviti samo ako jede. Uskoro je opet zaspao. Sad je imao visoku temperaturu i nije bio pri svijesti.

Liz mu je položila mokri ručnik na čelo, a noge zamotala u hladne i mokre krpe. Nadala se da će groznica tako postati podnošljivija.

Tad je prišla meni. Čučnula je, a ja sam je pogledao niti se ne pomaknuvši.

– Moram vas otpremiti u grad, k liječniku – reče. Zacijelo ne bi došao ovamo, a vjerojatno vam ovdje i ne bi mogao pomoći. Morat će vas obojicu položiti na operacioni stol i...

Prekinuo sam je.

– Znam! – Zatim upitam: – Kako je daleko Pecos Bend?

Promatrao sam njezino lice, predivno u odsjaju vatre. Pričinjala mi se poput ljepotica na slikama znamenitih majstora.

– Oko trideset milja. To biste vjerojatno obojica izdržali. Trideset milja kroz pust i neravan kraj. Ne smijemo se, naime, kretati po cestama, jer ih Coburneovi momci

LJET LJET LJET

STUDIO

u ljetnom ruhu!

Posebno za vruće dane – roman u hladu:
»Studio« jedini u Jugoslaviji objavljuje
autobiografiju engleskog državnog krvnika
koji je u ime zakona smaknuo 400 ljudi

nadziru. Coburne je zacijelo doveo nove ljude. On je bogat, a za novac može unajmiti svakoga. U najmanju ruku jahače koji će prokrstariti ovim krajem u potrazi za nama. Njemu će biti dovoljno ako mu jave da su pronašli naše skrovište, ili ga pomoću dimnih signala obavijeste o putu kojim smo krenuli. Ne, ne možemo jahati trideset milja... Ni liječnik to ne bi mogao... A ne bi bilo dobro ni da ovamo dovezem kola, jer bi dovela progonitelje do nas. Coburne vjerojatno već promatra liječnikovu kuću, jer znaju da je najmanje jedan od nas teško ranjen... Razumiješ li me, Bene?

— O, da, dobro sam je razumio!

Za sada Mike i ja možemo uraditi samo jedno: dobro se odmoriti, sakupiti snagu i pokušati da nadvladamo groznicu. Ako se naše rane upale, možda ćemo za nekoliko dana odjahati oдавде. Ja bih i ovako prevalio tridesetak milja do Pecos Benda, ali Mike to ne bi mogao. Ne bi mu uspjelo uzjahati, a Liz i ja ne bismo mu mogli pomoći.

Da, naš položaj nije bio ružičast!

Vrijeme radi za Tabhuntera Coburnea i jednog od idućih dana sigurno će nas uhvatiti. Njegovi traagači možda znaju za ovu spilju, pa će — prije ili poslije — stići ovamo.

Kad sam se probudio, bila je noć. Vatra više nije gorjela. Zašto? Zar i Liz već satima spava? Okrenuo sam se na stranu i otpuzao do drva, koja je Liz naslagala pokraj vatre, pa stavio nekoliko komada na pepeo. Morao sam dobro puhati dok se pojavio plamičak. Na sreću, drvo je bilo potpuno suho, pa je brzo planulo.

Ogledao sam se u svjetlosti vatre.

Mike je u groznici nemirno spavao. Ili je to već nesvjestica? Vjerojatno se nije micao zato što i u podsvjesti osjeća jake boli.

Liz nije bilo.

Kamo je otišla? Pred spilju, da udahne svježi zrak ili je...

Onda ugledah konje. Mikeov moj i onaj koji je nosio teret. Lizin nije bio u spilji.

Dakle, Liz je odjahala.

Kamo?

Silno sam se zabrinuo. Moje su brige rasle poput grude koja se kotrlja niz snježnu padinu i postaje iz trenutka u trenutak sve veća da bi se naposljetku poput lavine sručila u dolinu.

Da li je pošla po liječnika?

Ali to nije moguće! Sjećao sam se kako sam ga teškom mukom odvukao iz saluna do kuće McGillenovih, u kojoj je ležao ranjeni Alan. A sada...

Noga me boljela. U njoj je neprekidno nešto kucalo i lupkalo. Znao sam što to znači: otrovanje! Nije bilo drugog objašnjenja. Znao sam i to da gnoj neće istjerati metak, kao što se zna dogoditi s bolesnim zubom. Ne, taj će me metak sigurno ubiti.

Odvukao sam se do Mikea i opipao mu bilo.

Iznenada je otvorio oči i ja u njima ugledah plamsaj groznice. Ipak bijaše pri svijesti.

Nakon nekog vremena reče:

— Upali smo duboko u govno, zar ne?

— Poprilično, prijatelju! Sluašaj Liz je odjahala. Vjerojatno nastoji nešto učiniti za nas.

Neko je vrijeme šutio, a onda skupi snagu i misli mu se razbistre.

— Liz je vrlo sposobna djevojka. Zacijelo se nečemu dosjetila. Mo-

ŽIVOT
ljubavni
roman izlazi
svakog tjedna
(u utorak)
cijena
5 dinara

LASO
vestern roman
izlazi
svakog tjedna
(u petak)
cijena 5 dinara

TRAG
biblioteka
kriminalističkih
romana izlazi
svakih 14 dana
cijena 10 dinara

POPAJ
strip-zabavnik
izlazi svakih
14 dana
(u ponedjeljak)
cijena 5 dinara

SIRIUS
biblioteka
znanstvene
fantastike
izlazi svakog 5.
u mjesecu
cijena 10 dinara

ALAN FORD
super strip
izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 6 dinara

TOM I JERRY
Vnirep-strip
za djecu izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 5 dinara

žemo se pouzdati u moju sestru... Druže, ti je, dakle, voliš?

– Neizmjerno! Ako se iz ovoga izvučemo, morat ćeš me prihvatiti za šurjaka, bilo ti to drago ili ne!

– Bit će mi drago, vrlo drago! Izgovorivši to, ponovno je zapao.

XIII

Liz se vratila ujutro i uvela konja u spilju.

Mike je nije prepoznao, jer ga je groznica omamila. Kimnula mi je, nagnula se nad mene i poljubila u oba oka. To su bili prvi poljupci koje mi je darovala.

Tada zapita, dok se već brinula oko brata:

– Prestrašio si se kad si primijetio da me nema?

– Jesam! Mnogo si toga ove noći stavila na kocku.

– I jesam! – kimnu djevojka. – Prvo sam odjahala do napuštene kuće obitelji Slater, koje je Coburne otjerao. Znala sam da su ostavili mala kola, koja su im služila za prijevoz sjemena i sadnica. Pretražila sam dvorište i napokon ih pronašla u staji. Upregnula sam svog konja i dovezla ih ovamo do spilje. Još kiši, a vidljivost je vrlo slaba. Mogli bismo krenuti odmah nakon doručka. Možda nas Coburneovi ljudi neće primijetiti po tom vremenu. Što ti misliš?

Bila je prokleta spretna djevojka. I hrabra da riskira.

Zapravo ništa nam drugo nije preostalo. Ne možemo zauvijek ostati sakriveni u spilji.

Do Pecos Benda moramo prevailiti put od trideset milja. Postojale su samo dvije mogućnosti: probit ćemo se do grada, ili umrijeti. Ost-

ati u spilji za Mikea i mene znači kraj, a proboj do Pecos Benda ostavlja nam neke izgleda. To valja iskoristiti.

– Morat ćemo podignuti Mikea na kola – primijeti Liz.

– To će mi nekako uspjeti – začu se iznenada Mikeov glas. – Sestrice, samo ćeš me malko poduprijeti. Dovoljno sam se odmarao, zar ne?

Imao je, doduše, groznicu, ali je bio pri svijesti i pun želje za samoodržanjem. Podsvijest mu je govorila da nam mora pomoći ako želi da se svi spasimo.

Jer ga ja zbog ranjene noge nisam mogao nositi, a kao devedesetokilaš bio je pretežak za sitnu Liz.

Uspjelo nam je! Čak sam i malko pomogao Lizi kad Mike nije imao dovoljno snage da se popne u kola. Onda sam se i ja nekako popeo na njih.

Kiša je lijevala, ali to nam je odgovaralo, jer je tako vidljivost bila mnogo manja.

Liz nas je pokrila voštanim platnom, u kojega smo inače umatali sedla. Nismo povelili preostale konje. Kad bismo ih privezali za kola gonitelji bi nas već iz daljine prepoznali, a tako mogu misliti da neki rančer putuje u grad. Mala, farmerska kola s jednim jedinim konjem možda i neće biti sumnjiva ljudima koji pretražuju cijeli kraj.

Vožnja kolima ni za Mikea ni za mene nije bila tako neugodna kao jahanje, iako smo se drмали i tresli. Postalo je malčice bolje tek kad smo stigli na put u blizini rijeke.

Mike je bio u nesvijesti.

Povremeno sam izvirivao ispod pokrova od vošanog platna i promatrao što se oko nas događa. Ali vidljivost je bila slaba pa bi nas

mogli primijetiti samo iz najveće blizine.

Ne bih želio poblize opisati tu užasnu vožnju kroz kišu... To i nije važno, ako se sjetim da sam želio ispričati sve o tome kako sam isplatio revolveraški dug.

Zapravo, već sam se pošteno iskupio, zar ne? Allan McGillen je krenuo u pratnji svoje žene u neki veliki grad na Istoku, noseći novac koji mu je Tabhunter Coburne dugovao.

Ipak bih htio ispričati kako smo se Mike, Liz i ja izvukli iz bezizglednog položaja.

Uspjelo nam je izbjeći Coburneove jahače. Nitko nije zaustavio ta bijedna kola, niti u kočijašu prepoznao Liz umotan u kišni kaput.

Stigli smo u Pecos Bend kad je već bila noć. Liječnik je upravo izišao iz kuće i krenuo prema salunu kad mu je Liz odlučno s kola rekla:

— Čeka vas posao, doktore! Hajde, pomozite!

Ujutro sam se probudio i sjetio da mi je liječnik izvukao metak iz noge. Ležao sam na ležaljci u liječnikovoj sobi za dnevni boravak, a tamo u bolesničkoj sobi spavali su Mike i Liz. Sjetih se i toga da se liječnik prvo pobrinuo za Mikea, jer je njemu bilo mnogo gore. Noga me je, doduše, boljela, ali u njoj više nije onako kucalo.

Ušao je liječnik. Skinuo je naočale, obrisao ih je i rekao:

— Vani je Coburne! Ne izidete li za pet minuta, ući će u kuću i... Doveo je sobom četvoricu.

Pogledao sam prema vratima susjedne sobe u kojoj su spavali Liz i Mike. Liječnik je slijedio moj pogled.

— Mikeu sam dao jako sredstvo za spavanje. Neće se probuditi. I Liz čvrsto spava.

Znači, moram izići pred Coburnea i njegove revolveraše prije no što u kuću uđu i ubiju Mikea i Liz, a liječniku unište sve što posjeduje.

— Dajte mi jednu od tih štaka! Čuo sam samoga sebe kako naredujem.

Kad sam zakoračio pred kuću, ugledah Tabhuntera Coburnea, na suprotnoj strani ulice.

Krenuo je prema meni, promatrajući me neprijateljski, poput tigra kome plijen ne može pobjeći.

Njegovi su ljudi stajali s lijeve i desne strane kuće i nadzirali cijelu ulicu.

Ali došlo je do odgode obračuna. Poštanska kočija iz Santa Fea upravo je ušla u grad i zaustavila se pred hotelom, posve blizu meni, slijeva.

Neki su putnici izišli, kako bi pokrenuli ukočene noge i nešto pojeli.

Gledao sam ih, a onda se iznenađeno trgnem.

Iz poštanske kočije izišli su Allan i Nancy McGillen.

Allan je hodao bez štaka i koračao bez ićije pomoći.

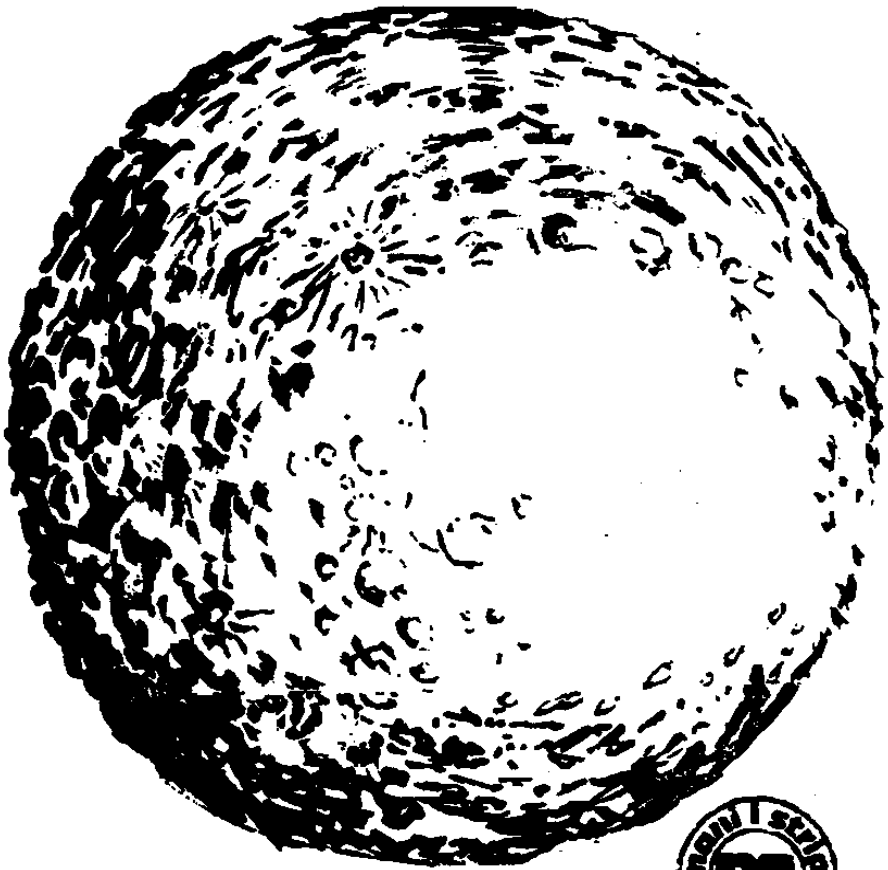
Okrenuo se prema meni i domahnuo mi neka znam da u toj brobi neću biti sam.

Tada je počelo... jer je i Coburne prepoznao McGillena. Dao je znak i njegovi su revolveraši počeli puhati.

Pucao sam i ja, i Allan, i Coburne.

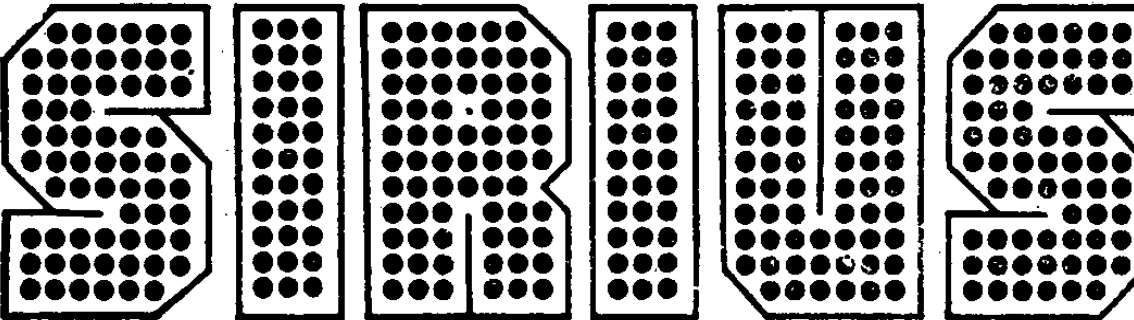
Kad sam pao, Allan je stajao kraj mene i dalje pucao, iako su i njega pogodili. Sada je on želio pomoći meni.

Nekoliko su me puta pogodili i ja sam se onesvijestio.

BIBLIOTEKA ZNANSTVENE FANTASTIKE

10d

Kad sam se probudio, Allan je ležao kraj mene u sobi. Kraj njega je sjedila Nancy, kraj mene Liz.

Okrenuo sam glavu i pogledao ga. Bio je budan i smijao se.

– Čudiš se, zar ne?

– I te kako! – šapnuh. – Što se dogodilo s vrškom od strijele?

Njegove su oči zasjale. Radovao se mom čuđenju.

– Već u Socorru započela je moja velika sreća. Kotač naše poštanske kočije se slomio, pa se kočija obrušila niz padinu. Bilo je nekoliko ranjenih. I Nancy je pala u nesvijest. Do Socorra je bila samo milja, pa su nas tamo prenijeli. Za mene se pobrinuo mladi liječnik, koji je upravo stigao iz nekog veli-

kog grada na Istoku. Objasnio sam mu da nisam sada stradao, već da nosim u ledima vršak indijanske strijele. Pregledao me i operirao istog dana, a već nakon nekoliko dana rana je počela zacjeljivati.

Mogao sam ponovno micati noge, a nakon osam dana šetao sam po Socorru...

Pomislio sam da bih ti možda ovdje mogao zatrebati. Jer, sada sam ja tebi nešto dugovao.

Zašutio je i nasmijao se. Uzvratio sam mu osmijehom.

Tada sam pogledao Liz.

Smješkala se. Prema tom smiješku mogao sam prosuditi da će sve biti u redu čim opet stanem na noge.

K R A J

U pripremi

Thomas Hier
POSLEDNJI BIZON

**...NALAZI SE U PRODAJI
I KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA!**